

Možnosti financování začínající firmy

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Podniková ekonomika

Autor práce:

Jan Obešlo

Vedoucí práce:

PhDr. Ing. Helena Jáčová, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Zadání bakalářské práce

Možnosti financování začínající firmy

Jméno a příjmení: **Jan Obešlo**
Osobní číslo: E16000072
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika
Zadávací katedra: Katedra financí a účetnictví
Akademický rok: **2019/2020**

Zásady pro vypracování:

1. Charakteristika zdrojů financování podnikatelské činnosti.
2. Představení začínajícího podnikatelského subjektu.
3. Možnosti profinancování podnikatelské činnosti začínající firmy.
4. Komparace možností profinancování podnikatelské činnosti začínající firmy.
5. Návrhy a doporučení řešení.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- BERK, Jonathan B. a Peter M. DEMARZO. 2017. *Corporate finance*. 4th ed. Harlow: Pearson. ISBN 978-1-292-16016-0.
- FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK. 2011. *Investiční rozhodování a řízení projektů: jak připravovat, financovat a hodnotit projekty, řídit jejich riziko a vytvářet portfolio projektů*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3293-0.
- SYNEK, Miloslav. 2011. *Manažerská ekonomika*. 5. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3494-1.
- SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. 2015. *Podniková ekonomika*. 6. vyd. Praha: C. H Beck. ISBN 978-80-7400-274-8.
- ŠIMAN, Josef a Petr PETERA. 2010. *Financování podnikatelských subjektů: Teorie pro praxi*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-117-8.
- PROQUEST. 2019 Databáze článků ProQuest [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2019-09-26]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Konzultant: Lukáš Peřina

Vedoucí práce:

PhDr. Ing. Helena Jáčová, Ph.D.
Katedra financí a účetnictví

Datum zadání práce:

31. října 2019

Předpokládaný termín odevzdání: 31. srpna 2021

L.S.

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

Ing. Martina Černíková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 31. října 2019

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědom toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědom následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

11. května 2020

Jan Obešlo

Poděkování

Chtěl bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce PhDr. Ing. Heleně Jáčové, Ph.D. za odborné vedení a pozitivní přístup. Dále mé poděkování patří konzultantovi Lukášovi Peřinovi, který pro mě byl po celou dobu podporou a zdrojem technických informací.

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na různé možnosti financování start-up podniku. Cílem práce je vybrat vhodný způsob financování pro společnost Perob s.r.o., která ve svém oboru teprve začíná. Teoretická část popisuje interní, externí a alternativní zdroje financování a jejich použití. Praktická část představuje zakládající společnost a snaží se nasimulovat její nástup do odvětví. Dále je v práci představen bankovní úvěr „Expres business“ od MONETA Money bank a.s., „Profi úvěr“ od Komerční banky a.s., finanční leasing od společnosti Raiffeisen leasing a.s. a finanční leasing od společnosti ČSOB leasing a.s. Jednotlivé služby jsou navzájem porovnávány. Závěrem jsou popsány rozdíly z hlediska výhodnosti pro vybraný podnik a doporučená řešení pro následnou investici.

Klíčová slova

Zdroje financování, bankovní úvěr, leasing, faktoring, akcie, dluhopisy

Annotation

Financing possibilities of a start-up company.

Bachelor thesis is focused on different options of financing start-up company. The aim of thesis is to suggest suitable option of financing for the company Perob s.r.o., which is nearly starting its own operations. The theoretical part defines intern, extern and alternative sources of financing and their use. The practical part introduces start-up company and tries to simulate its entry into the industry. Furthermore, the thesis introduces bank loan "Expres business" from MONETA Money bank a.s., "Profi úvěr" from Komerční banka a.s., financial leasing from Raiffeisen leasing a.s. and financial leasing from ČSOB leasing a.s. The individual services are compared to each other. Finally, the differences in term of profitability for selected company and recommended solutions for subsequent investment are described.

Key words

Sources of financing, bank loans, leasing, factoring, shares, bonds

Obsah

Seznam obrázků	10
Seznam tabulek	11
Seznam zkratk	12
Úvod	13
1 Charakteristika zdrojů financování podnikatelské činnosti	14
1.1 Rozdělení finančních zdrojů podniku podle různých hledisek.....	14
1.1.1 Interní zdroje financování	15
1.1.2 Externí dlouhodobé zdroje financován	18
1.1.3 Externí krátkodobé zdroje financování	22
1.1.4 Alternativní zdroje financování.....	25
Shrnutí	30
2 Představení začínajícího podnikání	31
2.1 Struktura firmy (s.r.o.)	31
2.2 Popis předmětu financování	33
2.3 Finanční plán	34
2.4 Jak bude firma fungovat	39
3 Možnosti profinancování podnikatelské činnosti začínající firmy	41
3.1 Dlouhodobý bankovní úvěr	41
3.1.1 MONETA Money Bank, a.s.....	41
3.1.2 Komerční banka, a.s.	43
3.2 Finanční leasing	45
3.2.1 Raiffeisen leasing, a.s.....	45
3.2.2 ČSOB leasing, a.s.....	47
4 Komparace možností profinancování podnikatelské činnosti začínající firmy.....	50
4.1 Komparace bankovních úvěrů	50

4.2	Komparace finančních leasingů.....	53
5	Návrhy a doporučená řešení	55
	Závěr.....	56
	Seznam použité literatury:.....	57
	Seznam internetových zdrojů:	58
	Přílohy	60

Seznam obrázků

Obrázek 1: Rozdělení zdrojů financování	15
Obrázek 2: Tvorba nerozděleného zisku	17
Obrázek 3: Schéma faktoringu	26
Obrázek 4: Obráběcí centrum Hurco VM 10i	33
Obrázek 5: Zjednodušená výkresová dokumentace pro výrobek.....	40

Seznam tabulek

Tabulka 1: Odpisové sazby pro rovnoměrné odepisování DHM.....	16
Tabulka 2: Odpisové sazby pro zrychlené odepisování DHM.....	16
Tabulka 3: Využitelný časový fond	34
Tabulka 4: Náklady na provoz stroje	35
Tabulka 5: Odpisová tabulka pro CNC stroj	37
Tabulka 6: Odpisová tabulka pro měřicí prostředky	37
Tabulka 7: Finanční plán na rok 2021	38
Tabulka 8: Finanční plán na 5 let	39
Tabulka 9: Finanční údaje k „Expres business“ od MONETA Money bank a.s.	43
Tabulka 10: Finanční údaje k „Profi úvěr“ od Komerční banky a.s.	44
Tabulka 11: Finanční údaje k „Raiffeisen leasing“	46
Tabulka 12: Struktura splátkového kalendáře „Raiffeisen leasing“	46
Tabulka 13: Struktura splátkového kalendáře „ČSOB leasing“	48
Tabulka 14: Finanční údaje k „ČSOB leasing“	49
Tabulka 15: Čistá současná hodnota „Expres Business“ od MONETA Money bank a.s.	51
Tabulka 16: Čistá současná hodnota „Profi úvěru“ od Komerční banky a.s.	51
Tabulka 17: Porovnání hodnot bankovních úvěrů	52
Tabulka 18: Porovnání administrativních poplatků bankovních úvěrů.....	52
Tabulka 19: Čistá současná hodnota leasingu od Raiffeisen leasing a.s.....	53
Tabulka 20: Čistá současná hodnota leasingu od ČSOB leasing a.s.....	53
Tabulka 21: Porovnání hodnot finančních leasingů	54
Tabulka 22: Porovnání administrativních poplatků leasingových společností	54

Seznam zkratk

KB	Komerční banka
RL	Raiffeisen leasing
ČSOB	Československá obchodní banka
CSR	Corporate Social Responsibility (společenská odpovědnost firem)
PRIBOR	Prague Inter Bank Offered Rate
LIBOR	London Inter Bank Offered Rate
ČNB	Česká národní banka
p.m.	per mensem – měsíční způsob úročení
p.a.	per annum – roční způsob úročení
ČSH	Čistá současná hodnota
VČF	Využitelný časový fond

Úvod

Ve druhé dekádě 21. století stále přibývá mladých lidí, snažících se uspět ve vlastním podnikání. Velká část studentů středních, nebo vysokých škol, včetně jejich absolventů, vidí svůj potenciál ve své firmě, kde budou svými šéfy. Velmi často dobrému nápadu, nebo velkému odhodlání chybí počáteční kapitál, který by dokázal jejich myšlenku proměnit v realitu.

Téma, jak financovat tzv. start-up, jsem si vybral právě proto, že patřím do skupiny studentů, kteří chtějí vložit své úsilí do práce, která je později bude bavit, a především dobře živit. S kamarádem máme nápad, kterým bychom se do budoucna chtěli společně zabývat, a mým hlavním cílem je získat nejvýhodnější podmínky při získání finančních zdrojů pro naši firmu.

V teoretické části práce se věnuji všem druhům financování, popisuji jejich hlavní vlastnosti a způsob využití. Zmiňuji interní, externí i alternativní zdroje financování. V praktické části se zaměřuji na představení začínající firmy Perob s.r.o. Definuji její cíle a představuji předběžný hrubý finanční plán, se kterým plánuje operovat. V dalších kapitolách si vybírám možné zdroje financování pro konkrétní podnik a jejich komparací se snažím najít ekonomicky nejvýhodnější cestu pro konečné financování společnosti. Na závěr podám konečný návrh, který by měl nastartovat firmu v jejím fungování.

Po přečtení této práce, by čtenář měl mít přehled o širokém spektru financování podniku, které jsou v dnešní době k dispozici a o tom, jaké financování je pro začínající podnikatele to nejvhodnější.

1 Charakteristika zdrojů financování podnikatelské činnosti

Finanční management je jednou ze zásadních činností podniku. Obecně financováním rozumíme získávání finančního kapitálu a peněžních prostředků, k následnému uhrazení výdajů podniku či pořízení potřebného majetku. Pojem financování souvisí se založením či rozšiřováním, fúzí, případně i zánikem podniku. Úkolem finančního managementu je získávání kapitálu, rozhodování o alokaci kapitálu, rozhodování o rozdělení zisku a plánování celé hospodářské činnosti podniku. (Synek, 2011)

1.1 Rozdělení finančních zdrojů podniku podle různých hledisek

Financování podniku rozdělujeme do více různých skupin dle vybraných parametrů. Prvním parametrem je pravidelnost investování. Dále rozdělujeme finance podle původu anebo doby, po kterou jsou podniku k dispozici.

Běžné financování spočívá v zajišťování běžného provozu podniku. Využívá se například na zaplacení mezd zaměstnancům, splacení krátkodobých závazků nebo na vyplacení dividend věřitelům. Z velké části se týká oběžných aktiv. (Synek, 2011)

Mimořádné financování využíváme na nepravidelné investice podniků, například při založení, kdy je potřeba pořídit pozemky, stavby, stroje nebo zásoby surovin. Dále při rozšiřování podniku, kdy finance opět použijeme na nové vybavení nebo na nákup dalších pozemků. Do mimořádného financování lze zařadit také získávání kapitálu pro spojování nebo sanaci podniku nebo naopak při likvidaci podniku, kdy je subjekt zodpovědný za své dluhy. Poslední možností je financování nových projektů podniku – projektové financování. (Synek, 2011)

V *krátkodobém financování* jsou zdroji krátkodobé bankovní úvěry, dodavatelské úvěry, nevyplacené mzdy nebo neodvedené daně. Krátké období trvá do 1 kalendářního roku. V *dlouhodobém financování* jsou hlavními zdroji vlastní kapitál, dlouhodobý cizí kapitál (dlouhodobé bankovní úvěry) nebo dluhopisy (Synek, 2011)

Jak bylo zmíněno výše, zdroje můžeme třídit do více skupin. Nejčastěji používaným hlediskem je rozdělení zdrojů na: interní, externí a alternativní. Podle původu kapitálu poznáme, jestli finanční prostředky pocházejí z vnitřní činnosti podniku anebo naopak z vnějšího prostředí, jak je znázorněno na obrázku 1.

Obrázek 1: Rozdělení zdrojů financování

Zdroj: vlastní zpracování

1.1.1 Interní zdroje financování

Interní zdroje financování představují kapitál, který vygenerovala firma během uplynulých let a vložila do různých fondů. Financování ze všech těchto zdrojů se nazývá samofinancování. U tohoto způsobu financování nemusíme navyšovat počet věřitelů a díky tomu nehrozí riziko zadlužení firmy. Jelikož u tohoto financování nepůsobí úrokový daňový štít, tak je ale i dražší. Mezi interní zdroje financování patří například odpisy, nerozdělený zisk z minulých let, prodej nepotřebného majetku aj.

Odpisy

Dlouhodobý majetek podniku musí být do provozních nákladů zahrnován postupně, nikoliv najednou při jeho koupi. Postupným odepisováním získáváme tyto vložené peníze zpět a můžeme je považovat za další možný zdroj financí do budoucna.

Účetní odpisy jsou zahrnovány do nákladů, o jejich výši a způsobu odepisování rozhoduje podnik. Daňové odpisy jsou daňově uznatelné jako náklad, firma si může vybrat jaký způsob odepisování majetku si zvolí (lineární/zrychlený).

Kromě toho, že odpisy vyjadřují aktuální stav dlouhodobého majetku, jako složka provozních nákladů ovlivňují výši vykazovaného hospodářského výsledku podniku. V aktuální koncepci účetnictví nesmíme odpisy brát jako výdaj peněžních prostředků, nýbrž pouze jako náklad, tzn.: že nám zvyšují náklady, ale reálný odtok peněz neproběhl. (Valach, 2010)

Daňové odpisy lze aplikovat rovnoměrně nebo zrychleně, pro obě varianty existuje jasné stanovený postup, jak majetek odepisovat.

Tabulka 1: Odpisové sazby pro rovnoměrné odepisování DHM

Rovnoměrný odpis				
Odpisová skupina	dobu odpisu (roky)	1. rok odepisování (%)	2. a další rok odepisování (%)	Pro zvýšenou cenu (%)
1	3	20	40	33,3
2	5	11	22,25	20
3	10	5,5	10,5	10
4	20	2,15	5,15	5
5	30	1,4	3,4	3,4
6	50	1,02	2,02	2

Zdroj: Zákon o dani z příjmu §31 odst. 1

Tabulka 2: Odpisové sazby pro zrychlené odepisování DHM

Zrychlený odpis				
Odpisová skupina	dobu odpisu (roky)	1. rok odepisování (koef.)	2. a další rok odepisování (koef.)	Pro zvýšenou cenu (koef.)
1	3	3	4	3
2	5	5	6	5
3	10	10	11	10
4	20	20	21	20
5	30	30	31	30
6	50	50	51	50

Zdroj: Zákon o dani z příjmu § 32 odst. 1

Nerozdělený zisk

Druhou největší položkou interního financování investic je nerozdělený neboli „zadržený“ zisk podniku. Jedná se o tu část zisku, která po zdanění nebyla vyplacena na dividendách nebo nebyla vložena do fondů tvořených ze zisku. Nerozdělený zisk můžeme najít v bilanci podniku jako součást vlastního kapitálu. Na jeho výši má největší vliv skutečný zisk, daň ze zisku v daném státě, výše vyplacených dividend a tvorba rezervních fondů ze zisku, jak znázorňuje obrázek 2. (Valach, 2010)

Výsledek hospodaření běžného roku před zdaněním
- Daň z příjmu
- Příděl rezervnímu fondu
- Úhrady ztráty z minulých let
- Příděly eventuálním jiným fondům ze zisku
- Výplata dividend
- Ostatní použití zisku (navýšení ZK)
= Nerozdělený zisk běžného období
+ Nerozdělený zisk z minulých let (z počátku roku)
= Nerozdělený zisk z minulých let (na konci roku)

Obrázek 2: Tvorba nerozděleného zisku

Zdroj: VALACH, Josef. 2010. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-71-2.

Ostatní interní zdroje financování

Méně obvyklou metodou interního financování je financování z penzijního fondu, který firma průběžně vytváří pro vyplácení starobních nebo invalidních důchodů svým bývalým zaměstnancům.

Zdroje získané z prodeje nepotřebného majetku nevytváří žádný speciální zdroj investování, protože tržby z prodeje majetku jsou zahrnuty ve výnosech a zůstatková cena je započtena v nákladech. Takto se zdroje z prodaného nepotřebného majetku stávají součástí nerozděleného zisku.

1.1.2 Externí dlouhodobé zdroje financován

V této kapitole se budu věnovat externím dlouhodobým zdrojům financování, které z velké části patří do cizího kapitálu. Střednědobý kapitál lze považovat od chvíle, kdy nám je k dispozici od 1 roku a déle, hranice pro dlouhodobý kapitál je v rozmezí 4-5 roku, každá banka má definováno individuálně. U externího financování musíme téměř vždy počítat s úrokem, se kterým musíme kapitál věřiteli vracet. Různé formy kapitálu vytvářejí široké spektrum možností, ze kterého si může budoucí dlužník vybírat. Předmětem financování z dlouhodobých zdrojů by měli být převážně dlouhodobá aktiva, tzn. dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek nebo dlouhodobý finanční majetek.

Níže se budeme věnovat emisi akcií, což lze využít především u akciové společnosti, dále emisi dluhopisů a získávání úvěrů. U podniku, kde figuruje jednotlivec je vlastní kapitál tvořen vkladem majitele namísto emise akcií.

Financování pomocí kmenových a prioritních akcií

Financování pomocí akcií patří k populárním způsobům především u akciových společností, které se tak mohou dostat k externím zdrojům financí. V bilanci však tyto finance nespádají do cizího kapitálu, nýbrž do vlastního. Akcie lze rozdělit na dva druhy (kmenová, prioritní), oba druhy mají však základní vlastnosti totožné. Věřitel, kterým může být kdokoli, si od firmy zakoupí akcii (cenný papír), na základě které, dostává v budoucnu vyplacenou dividendu v odpovídající výši. (Valach, 2010)

Akciový kapitál vzniká ve třech situacích:

- 1) Při zakládání akciové společnosti (kmenové).
- 2) Při rozšiřování akciové společnosti (kmenová a prioritní).
- 3) Při finanční restrukturalizaci – např. náhrada obligace za akcii (kmenové i prioritní).

V prvních dvou případech se jedná o vznik nového kapitálu pro firmu emitující akcie, zatímco při finanční restrukturalizaci dochází pouze k přeměně struktury pasiv. Například dluhopis (cizí kapitál) je nahrazen za akcie (vlastní kapitál). Nutno podotknout, že v posledním možném případě se nejedná o získávání nového kapitálu, ale pouze o jeho přesun do jiné podoby. Přeměňovaný kapitál může mít také původ v nerozděleném zisku nebo fondech podniku, které spadají do VK. (Valach, 2010)

Kmenové akcie

Majitel kmenové akcie má právo na vyplacení dividend, předem ale neví, v jaké výši. Podle typu kmenové akcie má možnost hlasovat na valné hromadě nebo má právo na podíl z likvidačního výnosu. Dalším významným právem je předkupní právo na nově emitované akcie, umožňující zachování stejného podílu na společnosti. U kmenových akcií se jedná o reziduální formu vlastnictví, tzn. uspokojení vlastníka až na posledním místě. Nejprve musí být zaplacená státní daň z příjmu, dlužníkům musí být splacen úvěr nebo dluhopis včetně úroků, následně jsou vyplaceni majitelé prioritních akcií a teprve poté majitelé kmenových akcií. (Valach 2010)

Kmenové akcie mají určitá specifika, např. jsou formou externího financování investic. V některých akciových společnostech se používá štěpení (dělení) akcií, tzn. navýšení počtu kmenových akcií, na kapitálové struktuře to ale nic nemění. V jiných případech je možné vyplatit dividendu ve formě nové akcii, jedná se o akciové dividendy. Kmenové akcie jsou někdy nabízeny také vlastním zaměstnancům za zvýhodněnou cenu, cílem je motivovat zaměstnance k prosperitě podniku.

Výhodou financování kmenovými akciemi je neexistující pevný závazek na úhradu dividendy. V praxi se ale firmy snaží uspokojit jak věřitele, tak svoje zájmy ve finanční flexibilitě. Obecně můžeme konstatovat, že financování pomocí kmenových akcií je bezpečnější než financování dluhopisy nebo dluhem. Kmenové akcie jsou také snadněji prodejné, a to především z důvodu vyššího výnosu investora.

Z hlediska investora je vyšší riziko, tudíž požaduje vyšší úrok ve srovnání s dluhopisem nebo prioritní akcií. Získání kapitálu ve formě kmenové akcie je tak pro firmu nákladnější. Další nevýhodou je rozdělení hlasovacího práva mezi více akcionářů, kteří mohou do chodu firmy omezeně zasahovat. Celkový proces emise akcií včetně příprav a rozdělení je dosti nákladný a náročný na administrativní úkony.

Prioritní akcie

Název prioritní akcie je odvozen od prioritní výplaty dividendy před akciemi kmenovými. Majitelé prioritní akcie nemají z pravidla hlasovací právo a nemůžou se podílet na řízení společnosti. Výše dividendy prioritní akcie je většinou předem stanovena bez ohledu na hospodářský výsledek, tento postup je však v ČR zakázán. Prioritní akcie jsou společně s konvertibilními dluhopisy někdy označovány jako hybridní zdroje financování, tzn. obtížné zařazení do vlastního nebo cizího kapitálu.

Tržní cena je často stejná, nebo o trochu vyšší než nominální, důvodem je nižší zájem než o akcie kmenové. Velká část společností umožňuje kumulaci dividend, a to v případě, že firma nemůže vyplatit prioritní dividendy. Nárok na výnos nezaniká, ale kumuluje se do dalších let, dokud firma nemá dostatečný kapitál na vyplacení. Pokud společnost po určitou dobu nevyplácí dividendy nebo dosahuje ztráty, může si vlastník prioritní akcie zvolit své zástupce do předsednictva akciové společnosti, i když nemá hlasovací právo. (Valach, 2010)

Financování pomocí podnikových dluhopisů

Podnik má možnost emitovat dluhopisy podobně jako akcie, jejich funkce je však rozdílná. Emitent (firma) se zavazuje kupujícímu (věřiteli) splatit dluhopis v celé nominální hodnotě a v dohodnutých termínech také úrok z dluhopisu. Majitel koupeného dluhopisu nemá hlasovací právo a ani není spoluvlastníkem firmy, jako tomu je u akcie. Splácení úroků věřiteli je považováno za náklad podniku a snižuje se tak základ daně pro výpočet daně z příjmu právnických osob.

Dluhopisy mohou mít různé přívlastky podle typu výnosu nebo sektoru podnikání, ve kterém jsou emitovány. Časté rozdělení bývá na dluhopisy s pevným nebo pohyblivým výnosem. Pokud majitel vlastní *dluhopis s pevným výnosem*, inkasuje pevné platby (kupony) v pravidelných termínech stanovených v emisních podmínkách. S posledním kuponem majitel obdrží i původní nominální hodnotu dluhopisu, kterou emitentovi poskytl. Jedná-li se o *dluhopis s pohyblivým výnosem*, nemá výše kuponu pevnou hranici. Důležitým parametrem jsou zde referenční sazby PRIBOR nebo LIBOR, od kterých se odvíjí konečná výše úroku. Vyplacený výnos se tedy přizpůsobuje pohybu příslušné referenční sazby.

Emituje-li dluhopisy stát, jedná se o *dluhopisy státní*, jejichž úrok vyplácí ČNB. Jejich míra rizika je minimální, a proto jsou mezi investory velice oblíbené. Ministerstvo financí z těchto peněz financuje často infrastrukturu nebo schodek státního rozpočtu. Vydá-li dluhopis město nebo obec, mluvíme o *dluhopisech komunálních*. Ty slouží k financování potřeb města nebo obce, jejichž charakter je dlouhodobý. Další možností je *dluhopis bankovní*. Banka jejich emisí financuje především svoji obchodní činnost. Lze se dočíst i o korporátních nebo prašivých dluhopisech. Těchto typů najdeme nespočet a jsou velmi těžko někam zařaditelné. (Kislingerová, 2004)

Dlouhodobé úvěry

Největší návratné financování nespočívá v emitaci dluhopisů, ale ve střednědobých a dlouhodobých úvěrech. Bankovní (finanční) úvěr je poskytovaný ve prospěch účtu dlužníka bankami, pojišťovacími společnostmi nebo penzijními fondy. Dlouhodobý bankovní (nebankovní) úvěr mohou podniky získat nejčastěji ve dvou formách, a to jako termínovanou půjčku nebo hypoteční úvěr. (Valach, 2010)

Termínovaná půjčka, někdy nazývaná jako investiční půjčka, obvykle financuje DHM a DNM, zásoby, jakožto oběžný majetek nebo dlouhodobé cenné papíry. Termínované půjčky jsou charakteristické postupným umořováním dluhů s postupným splácením úroků podle dohody. Ve většině případů se setkáme s pevnou úrokovou sazbou, která zaručuje neměnění se úrok i v případě větší změny podmínek na trhu s půjčkami.

Banky při poskytování kapitálu vyžadují podíl společnosti z vlastních zdrojů, aby tak snížily své riziko. Pouze výjimečně u velmi úvěruschopných a finančně silných podniků jsou ochotny poskytnout úvěr v plné výši. Oproti krátkodobým úvěrům je termínovaná půjčka mnohem rizikovější a bankovní instituce tak vyžadují jistou ochranu v podobě ručitelů, kteří se zavazují v případě neschopnosti úvěr splácet. V jiných případech může podnik uplatnit reálné zajištění, tj. poskytnutí movitých nebo nemovitých věcí. Dále lze jako zajištění poskytnout patenty, cenné papíry nebo nesplacené pohledávky od odběratelů.

Obchodní podmínky termínovaných půjček obsahují ujednání, podle kterých mají banky právo vyžadovat okamžité splacení zbytku úvěru. Situace nastává při neplnění smluvních podmínek, vyskytuje se výjimečně a banky mají zájem o společnou domluvu, popřípadě modifikování splátkového kalendáře. (Valach, 2010)

Projektové financování

Jak název napovídá, jedná se o financování velkých, finančně náročných projektů. S touto formou financování se lze setkat při investování do těžby, zpracování nerostných surovin, v oblasti energetiky a železniční dopravy. Projektové financování je těsně spjato s prognózováním úspěšnosti projektu a pouze minimálně je využíván vlastní kapitál podniku.

Základním východiskem pro obdržení takového úvěru je existence rozsáhlého projektu s propracovanou finanční i projektovou dokumentací. Projekt navíc musí být technicky ohodnocen nezávislými experty. U projektů takovéto míry vznikají samostatné účelové jednotky, nezávislé na stávajících aktivitách podniku. Jednotky jsou zakládány investory a soustřeďují se zde všechny zdroje na projekt. Předmětem činnosti jednotky je příprava, realizace případně i provoz projektu. Projektové financování je z velké části hrazeno externě (akcie, dluhopisy, úvěry, leasing) a podíl vlastního kapitálu je minimální. (Valach, 2010)

Účastníky projektového financování jsou:

„*Sponzoři projektu*“, kteří vkládají kapitál do projektu a stávají se tak budoucími akcionáři, jedná se např. o mateřský podnik, stavební firmy, budoucí dodavatelé, odběratelé aj., „*Projektová firma*“ soustřeďuje kapitál, zajišťuje celý chod projektu organizačně, technicky i ekonomicky. „*Stavební firmy*“ uskutečňují výstavbu, většinou se účastní více jednotek včetně dodavatelů, odběratelů, subdodavatelů nebo technologů. „*Provozovatelem*“ je firma vystupující jako uživatel projektové investice, uzavírá smlouvu s projektovou společností ohledně provozu a údržby projektu. Posledním účastníkem jsou „*Banky*“, které jsou hlavním zdroje financování projektu, spolupracují s projektovou firmou při zpracování souhrnné dokumentace k projektu a oceňují jeho riziko. Protože se ve většině případech účastní více bankovních institucí, vznikají tzv. konsorcia, která hledají společná řešení vyhovující všem stranám. Všechny zainteresované strany vytvářejí projektový tým, který se podílí na vybudování celého projektu. (Valach, 2010)

1.1.3 Externí krátkodobé zdroje financování

Krátkodobé financování dává společnosti možnost, jak co nejefektivněji pracovat se svými likvidními peněžními prostředky. Z velké části jsou předmětem financování dočasná oběžná aktiva (zásoby, pohledávky nebo krátkodobý finanční majetek). Hranicí pro splatnost krátkodobého závazku je 1 rok. Většinou se dlouhodobé závazky rovnají dlouhodobému majetku, měli by se tak krátkodobé závazky rovnat krátkodobým dluhům. Základní finanční pravidlo však nevylučuje ani financování oběžných aktiv pomocí dlouhodobých zdrojů nebo naopak financování dlouhodobého majetku pomocí krátkodobých finančních zdrojů. Hlavním důvodem je různá flexibilita v jednotlivých typech financování. Krátkodobé dluhy jsou velmi rychle měnné a společnost musí být schopna na takové změny reagovat adekvátními zdroji.

Níže se tedy budeme věnovat takovým finančním zdrojům, které nám dají možnost co nejrychleji reagovat na vzniklou situaci. Častým krátkodobým financováním jsou obchodní úvěry, kontokorenty, kreditní karty nebo eskontování směnek.

Obchodní úvěry

Nejčastějším krátkodobým financováním je *dodavatelský úvěr*. Jeho podstata spočívá v obvyčejném oddálení splátky ze strany dodavatele odběrateli. Klient tedy nemusí platit fakturu v době splatnosti, ale může počkat, dokud sám za výrobek nebo službu neinkasuje. Úvěr jako takový s sebou nenese žádný poplatek nebo úrok. Avšak každá společnost musí sama usoudit, jak nebezpečné je pro ni nést riziko spojené s nezaplacením pohledávky. Z toho důvodu se mění kalkulovaná cena podle bonity daného klienta. Společnosti pak nabízejí různou cenu, při platbě předem nebo v hotovosti při předání, od ceny, která je přizpůsobena potenciálnímu několika měsíčnímu zpoždění.

Riziko se snaží společnosti snížit tzv. úvěrovými limity. Tyto limity slouží jako maximum možného čerpání daného klienta u společnosti. Splatí-li klient některé z dosavad nesplacených faktur, vytváří se mu další prostor pro odebrání zboží bez nutnosti okamžitého splacení. Toto opatření sice nezamezí vzniku pozdě splacených faktur, ale pokud zákazník potřebuje další zboží, je nucen nějakou část předchozích dluhů splatit. V případě posuzování bonity zákazníků, se tedy může stát společnost úzkostlivá a hrozí odmítnutí zákazníka, který třeba nesplňuje všechny podmínky, ale přitom by mohl být kvalitním platícím klientem.

Opakem se v této situaci stává *záloha od odběratele*. Pokud jako společnost vytváří unikátní produkt, o který mají odběratelé vysoký zájem, mohu od nich obdržet zálohu. Zálohou většinou dodavatel financuje zásoby nebo oběžný majetek. Záloha zpravidla není úročená ani zpoplatněna. Jedná se o důvěrnou půjčku odběratele, kterému se zavazují později poskytnout mnou vyrobený produkt. (Kislingerová, 2004)

Bankovní úvěry (splatnost do 1 roku)

Pokud je společnost v krátkodobé finanční tísní a nedokážou ji pomoci odběratelé ani dodavatelé, musí se spolehnout sama na sebe. Na finančním trhu je spousta institucí poskytujících krátkodobé úvěry. Takové úvěry slouží podnikatelům nebo firmám především na provozní účely jako je nákup materiálu, splátka pohledávek nebo výplata mezd zaměstnancům. Provozní úvěry jsou poskytovány v rozpětí 1-12 měsíců. Provozní úvěry jsou na rozdíl od investičních úvěrů účelové, to znamená, že musíme prokázat, co jsme s nimi financovali.

V případě, že klient splácí podle smluvních podmínek a je u banky veden jako neproblémový, může čerpat další úvěr do výše úvěrového rámce. Ve velkých, ověřených, korporacích fungují tyto úvěrové rámce na principu kontokorentu. Do určité výše si může brát společnost úvěry téměř na cokoliv s podmínkou splacení do 1 roku. V realitě to pak vypadá, že má korporace třeba 10 úvěrů, každý s jinou dobou splatnosti, ale dohromady nepřecherávají úvěrový rámec. Pokud by měl být jeden úvěr splacen později než do jednoho roku, je možnost ho dalším úvěrem refinancovat a pokračovat tak ve financování svých aktivit. (Kislingerová, 2004)

Kontokorent

Kontokorentní úvěr je zjednodušeně krátkodobé přecherpání běžného účtu do záporu. Jeho čerpání musí zákazník sjednat na pobočce společně s jeho limity a poplatky. Kontokorent je velice flexibilní formou financování krátkodobých závazků. Zajišťuje firmě potřebnou likviditu, za kterou si banka nechává platit dohodnutou sazbou. Díky velké flexibilitě bývají úrokové sazby vyšší a objem finančních prostředků naopak menší než při běžném úvěrovém čerpání. Banky musí vymezit část svých peněz, které musí být klientům k dispozici, a proto si často účtují i za nečerpanou část úvěrového rámce. (Kislingerová, 2004)

Směnky k úhradě

Posledním krátkodobým zdrojem financování, který bude zmíněn je obchodování se směnkami. V některých obchodních vztazích jsou doby splatnosti nastaveny na poměrně dlouhá období. V takovém případě může odběratel vystavit dodavateli směnku, která má určitou hodnotu a dobu splatnosti. Dodavatel má možnost směnku eskontovat u banky, a tak inkasovat svoji pohledávku. Než ale dodavatel směnku převezme, měl by si zjistit, jestli mu ji je banka schopna eskontovat. Pokud se tak stane, účtuje si banka kromě administrativního poplatku také cenu, tj. úrok, za kterou směnku odkoupí (diskont).

Základní členění směnek je podle způsobu jejich vystavení na vlastní a cizí. *Vlastní směnka* je nejjednodušším typem, kde vystavovaný slibuje budoucí splacení směnky na určitém místě a v určité hodnotě. *Cizí směnka* je typ, kde figurují už tři osoby. Výstavce směnky přikazuje směnečníkovi, aby splatil určitou částku na určitém místě remitentovi. V den splatnosti směnky je výstavce povinen uhradit nominální hodnotu směnečníkovi.

Dále můžeme směnky rozdělit podle doby splatnosti. První způsob je „*Na viděnou*“, tzn., že kdykoliv ji její majitel předloží dlužníkovi, má okamžitý nárok na její nominální hodnotu. Druhým způsobem, více častým, je „*Určitý čas po vidění*“. Na směnce bude jasně uvedeno, za jak dlouho dobu po předložení je dlužník povinen směnku věřiteli proplatit. Dalšími možnostmi je splacení po určité době od vystavení, nebo na konkrétní datum.

1.1.4 Alternativní zdroje financování

Factoring

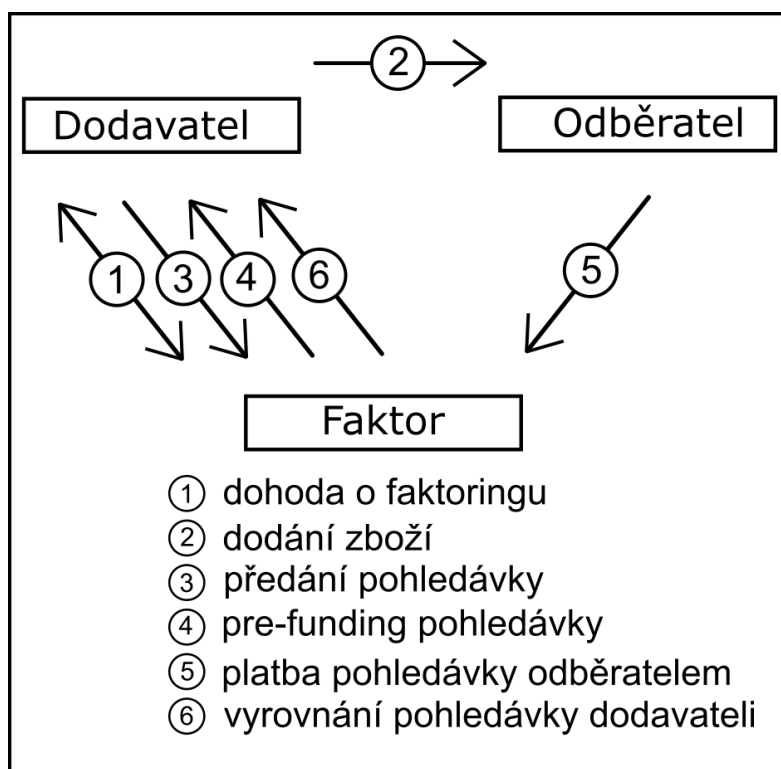
Factoring představuje komplexní finanční službu, jejíž součástí je specializovaná faktoringová společnost. Principem je postoupení krátkodobé pohledávky s obvyklou dobou splatnosti 30-90 dnů, na faktoringovou společnost, která zabezpečuje inkaso věřiteli a následně nárokuje pohledávku po odběrateli. Právní základ pro vztah mezi faktorem a klientem je faktoringová smlouva, která určuje hranice, kterých se bude postupování pohledávek týkat. Dále smlouva obsahuje, jaké jiné služby bude faktoringová společnost poskytovat a jsou zde sepsány další práva a povinnosti obou stran. Faktor při inkasování od odběratelů musí dodržovat pokyny v kupní smlouvě, jejíž kopii obdržel. V kupní smlouvě je jasně dáno, že pohledávky byly postoupeny na faktora a musí být splaceny. Factoring má dvě úrovně převzetí rizika: regresní a bezregresní.

V případě *pravého (bezregresního) faktoringu* nese úvěrové riziko samotný faktor, který se následně na vlastní náklady snaží vymáhat po odběrateli finanční prostředky. Výjimečně se faktor může povinnosti uhradit pohledávku zbavit, a to za přesně vymezených podmínek stanovených faktoringovou smlouvou (např.: reklamace z pohledu odběratele apod.)

Nepravý (regresní) faktoring slouží pouze jako úvěrový nástroj. V případě, že odběratel nezaplatí faktorovi pohledávku, je dodavatel povinen vrátit předčasně splacenou část včetně plynoucích úroků a jiných smluvních plateb. Výše úvěru ve většině případech činí 60 až 80 % hodnoty pohledávky.

Odměnou pro faktoringovou společnost je předem dohodnutý úrok z každé postoupené faktury, jehož výši ovlivňuje výše převzatého rizika a rozsah poskytovaných služeb. Některé společnosti kromě úroku požadují další poplatek za každou předloženou fakturu. Schéma, jak factoring funguje, je vyobrazeno na obrázku 3.

Z informací, které mohou faktoringové společnosti shromáždit o odběratelích, plyne nabídka poskytovaných služeb. Faktoringová společnost hodnotí úvěruschopnost odběratelů a může plnit i administrativní funkce (počty reklamací, spokojenost odběratelů apod.). (Machková, 2014)

Obrázek 3: Schéma faktoringu

Zdroj: vlastní zpracování, dle Machková, 2014

Forfaiting

Forfaiting je obdobnou formou financování jako faktoring. Jeho podstatou je odkup středně nebo dlouho době pohledávky forfaitingovou firmou od prodávajícího bez jeho jakéhokoliv možného zpětného postihu. Forfaiter přebírá pohledávku včetně veškerého rizika spojeného s jeho prodejem. Forfaiter zaplatí dodavateli celou pohledávku sníženou o jeho vlastní marži a následně očekává finance od odběratele nebo od banky, podle typu forfaitingu. Rozdíl oproti faktoringu je v době splatnosti pohledávky, která může dosahovat až 10 let od nákupu od dodavatele. Vyznačuje se zaměřením na zahraniční obchod a financováním vyšších pohledávek. (Kislingerová, 2004)

Financování leasingem

Leasingem rozumíme pronájem majetku, který potřebujeme využívat pro výrobu našeho produktu. Z právního hlediska se jedná o třístranný vztah, kde figuruje dodavatel, pronajímatel a nájemce. Pronajímatel majetek pořídí do svého vlastnictví a dále poskytuje nájemci na základě leasingové smlouvy. Leasing je v poslední době velice populární a rozšířený především mezi začínajícími podniky, které nemají velké počáteční zdroje. Nejčastěji rozlišujeme dva typy leasingů: provozní (operativní) leasing, finanční (kapitálový) leasing. (Valach, 2010)

Provozní leasing je specifický délkou nájemného období. Z pravidla tato doba bývá kratší, než je celková životnost majetku a následně je předmět smlouvy vrácen do vlastnictví pronajímateli. Nájemce nemá žádný nárok na odkoupení majetku, pokud se s pronajímatelem za určitých podmínek nedomluví jinak. Pronajímatel má v tomto případě zodpovědnost za servis i údržbu majetku a v některých případech je povinen obstarat případnou obsluhu (např. pronájem letadla včetně personálu). Úkolem provozního leasingu je zajistit pro společnost/nájemce majetek, který není dlouhodobě využitelný a jedná se spíše o sezónní výkyv nebo výjimečnou událost.

Pro financování podniku slouží spíše *finanční leasing*, u kterého se doba pronájmu kryje s životností majetku. Po uplynutí pronájmu je možný odkup majetku do vlastnictví nájemce. V některých zemích je odkup majetku při finančním leasingu dokonce podmínkou pro získání takové smlouvy. Finanční leasing se podobá finančnímu úvěru, kde se dlužník zavazuje splácet budoucí, z pravidla fixní splátky. Na rozdíl od splátky úvěru, lze leasingovou splátku odečíst od základu daně celou. Snížit si tak daňovou povinnost může každá firma, pokud jsou splněny požadavky uvedené v Zákonu o daních z příjmů.

V rámci finančního leasingu najdeme další typy. Základním typem je *Přímý leasing*. Nájemce určí druh majetku, eventuálně i jiné informace a zadá poptávku do leasingové firmy. Pronajímatel vypracuje podmínky leasingu, vytvoří splátkový kalendář, akontace aj. Nakonec majetek koupí a na základě smlouvy pronajme nájemci, který odpovídá za údržbu, pojištění a daně.

Druhým typem finančního leasingu je *nepřímý finanční leasing* neboli leasing se zpětným odkupem. Původním majitelem je v tomto případě firma, která žádá o zpětný odkup majetku. Fyzicky se majetek nikam nepohne, pouze změní majitele na leasingovou společnost, která předmět koupila za tržní cenu. Firma se zavazuje splatit tržní cenu včetně požadovaných úroků nebo případných nákladů. Obdržené finance může firma reinvestovat do jiného zařízení nebo zvýšit svoji likviditu a zároveň používat daný majetek i přes to, že je ve vlastnictví někoho jiného.

Rizikový a rozvojový kapitál

Jedná se o formu investice do nově vzniklých, malých nebo středních firem, které mají nízký počáteční kapitál. Kapitál je sdružován v tzn. rizikových fondech. Do rozvojového kapitálu často investují institucionální investoři (např. penzijní fondy, banky, pojišťovny aj.) nebo soukromí individuální investoři.

Prostředky jsou shromažďovány v rizikových fondech, ze kterých je pod přísným dohledem zástupců investorů, vkládán kapitál postupně do rizikových firem. Přímé vklady jsou uskutečňovány v návaznosti na plnění dílčích cílů. V některých případech mají zástupci dokonce právo veta v rozhodujících otázkách managementu podniku.

Výnosnost tohoto odvětví se vzhledem k riziku pohybuje okolo 35 %. Úspěšnost rozvojových firem v plnění projektů je totiž pouhých 10-15 %. Rizikový kapitál typicky nezůstává v podniku dlouho. Po jeho výstupu lze teprve ohodnotit investici.

V praxi už existuje několik typů poskytování tohoto kapitálu. *Předstartovní financování* (*seed capital*) slouží k financování vývoje společnosti. Prvotní investice putují do prototypů výrobku nebo do jeho patentové ochrany. Doba návratnosti investice je v tomto případě velmi dlouhá (až 10 let) a proto investoři požadují odpovídající míru zisku. *Startovní financování* (*start-up capital*) se využívá v případě, kdy už má společnost sestavený manažerský tým, který zpracoval průzkum trhu. I přes to je riziko pro investora stále vysoké a návratnost v době od 5 do 10 let. *Financování počátečního rozvoje* (*early stage development capital*) je druh financování, kdy má firma zaběhlý chod podniku s vidinou potenciálního dalšího rozvoje. Taková firma nedosáhne na úvěr, protože nemá čím ručit. Vzhledem k povedenému startu podnikání se zde riziko investora snižuje. Návratnost je plánovaná v období 5 let od investice.

Rozvojové financování (development capital) využívá největší část investorů. Jedná se o vkládání finančních prostředků do expanze firmy, např. vybudování nové výrobní linky, vstup na nové trhy aj. V tomto případě je riziko investora nižší a doba návratnosti se pohybuje mezi 2 a 5 lety. *Náhradní financování (debt replacement capital)* se používá, když je firma natolik zadlužena, že z velké části splácí úrok a není soběstačná i přes dobrý rozvojový plán. V tom případě se investor může rozhodnout investovat do vlastního jmění firmy a dostat tak firmu z úrokové pasti. *Financování akvizic (acquisition capital)* slouží k výkupu jiných nebo partnerských společností, u kterých známe výsledky a riziko je tak nižší než obvykle u rizikového kapitálu. *Záchranné financování (rescue capital)* je financování podniku s finančními potížemi vedoucí do ukončení činnosti, zde investujeme vidíme-li kvalitní program budoucího růstu, investice v tomto typu financování jsou minimální. (Valach, 2010)

Výhodou rizikového financování je rychlá realizace nadějného projektu, na který vlastník nemá dostatek financí a ani nárok na úvěr. Osoba z vnějšího prostředí může do podniku přinést hned několik pozitivních aspektů: cenné informace, kontakty, zkušenosti anebo může změnit postavení v jednání o jiném, méně nákladném financování podniku. Ta stejná osoba ale může podniku uškodit ve strategickém rozhodování svými širokými pravomocemi. Největší nevýhodou rozvojového financování je samozřejmě vysoký úrok, kterým investoři kryjí výši podstupujícího rizika.

Business angel

Volně přeloženo „obchodní anděl“ se stává soukromý investor, který se rozhodne vložit své finance do malých nebo středních podniků s poměrně vysokým potenciálem úspěchu. Tento typ financování je obdobou rizikového kapitálu s tím rozdílem, že andělem se stává osoba, která má v oboru alespoň nějakou praxi a do firmy přichází s určitým know-how. Taková osoba se tedy stává více zainteresovaná do chodu podniku a snaží se přispět k vyšší efektivitě celé firmy pomocí odborných znalostí, bohatých zkušeností anebo výhodným kontaktům v odvětví. Na konci investičního období probíhá zpětný odprodej investora. Business angel tedy nehledá pouze finanční výnos s určitou výší rizika, ale vyhledává investice, ve kterých se může osobně angažovat a přispět tak ke svému zisku. (CHZECHINVEST, online)

Dotace

Poslední možností, jak lze financovat investiční činnost je dotační program. Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK) je stěžejním programem pro podporu podnikatelů v období 2014-2020. Nárok na tuto dotaci mají firmy realizující investici v ČR, mimo Prahy, ve zpracovatelském průmyslu a souvisejících službách. Z Evropského fondu pro regionální rozvoj je pro tento program vyčleněno přibližně 110 miliard Kč. Princip dotačního programu je založen na přispívání EU na projekt. Při podání žádosti o dotaci z dotačního programu OP PIK musíme počítat se spolufinancováním. Pro malé podniky tvoří dotační příspěvek ve výši 50 %, pro střední podniky 40 % a pro velké firmy je podpora pouze 30 % z plánované investice. Celý proces žádosti o dotaci je administrativně velice náročný, a žadatel musí splňovat hned několik podmínek. (*CHZECHINVEST, online*)

Shrnutí

Zdroje financování lze rozdělit dle různých parametrů do mnoha skupin. Nejvýznamnějším rozdělením je na interní a externí. Interní zdroje jsou tvořeny z vkladů majitelů a vytvořeného zisku, externí zdroje pocházejí z vnějšího prostředí a jejich cenou je úrok nebo dividenda. Externí zdroje můžeme rozdělit ještě podle časové dostupnosti pro společnost. Poslední možností jsou alternativní zdroje financování, které nám dávají širší a netradiční rozhled v oboru investování.

2 Představení začínajícího podnikání

Pro konkrétnost celé situace jsem se rozhodl založit fiktivní podnik, u kterého následně rozhodnu, který způsob financování bude ten nejvýhodnější. Bude se jednat o firmu Perob s.r.o., sídlící v Libereckém kraji, která se bude věnovat zakázkové výrobě do automobilového průmyslu.

Vize

„Make the people free“

Poslání firmy jasně vyjadřuje, že v době, ve které žijeme, není potřeba aby zaměstnanci pracovali jako jednotvárný stroj. Svět ovládají lidé a v našem podniku budou zaměstnanci programátoři, kteří budou pomocí počítače řídit výrobní činnost podniku. Perob s.r.o. si zakládá na rodinné atmosféře sdružující skupinu motivovaných lidí, kteří přichází do podniku s úmyslem vytvářet hodnoty pomocí tvářecích strojů. V takové struktuře vzniká velký prostor pro pracovní flexibilitu, kterou společnost nabízí. Na oplátku od zaměstnanců je očekáván zodpovědný přístup, který povede firmu kupředu jak po finanční, tak po sociální stránce.

Cíle

Firma Perob s.r.o. si dává za cíl do roku 2025 zaměstnat na plný úvazek třetího zaměstnance, který by plnohodnotně přispíval pracovním výkonem k navýšení zisku.

Zároveň si dává za cíl do roku 2025 koupit další CNC frézku na opracování materiálu, která navýší produkci a zároveň dojde k navýšení zisku firmy Perob s.r.o.

2.1 Struktura firmy

Společnost Perob s.r.o. zakládají dva společníci. Jelikož se jedná o start-up, společníci se rozhodli založit společnost s ručením omezeným (s.r.o.). Oba společníci budou ve firmě zapsáni jako zaměstnanci a ponесou tak veškerá práva a povinnosti související s podnikatelskou činností (platba sociálního a zdravotního pojištění, daň z příjmu právnických a fyzických osob). První společník, vedoucí technické části procesu bude zodpovědný za přípravu, výrobu a kvalitu výrobků. Druhý společník, vedoucí finanční část podniku bude mít za úkol zvolit správnou strategii při volbě dodavatelů a odběratelů, bude se starat o chod podniku jako takového a bude kontrolovat finanční procesy firmy.

Společnost s ručením omezeným je charakterizována v Zákonu o obchodních korporacích, konkrétně v §132 - §242. Zákon říká: „*Společnost s ručením omezeným je společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.*“.

Podíl vlastníků se odvíjí od výše vkladu do základního kapitálu společnosti. Vše je zahrnuto ve společenské smlouvě, která může určit i vydání kmenových listů. Kmenové listy usnadňují převod podílu mezi vlastníky a jednoznačně určují majitele. Bez kmenových listů by musela nastat valná hromada, odsouhlasení prodeje a sepsání smlouvy o převodu podílu.

Minimální výše vkladu při zakládání společnosti je 1 Kč, pokud společenská smlouva neupřesňuje jinak. Výše může být pro jednotlivé podíly odlišná. Vklad může být i nefinančního charakteru a jeho hodnotu určuje znalec.

Společenská smlouva obsahuje název firmy, jména společníků včetně bydliště, předmět podnikání nebo výši vkladu připadající na jednotlivé podíly. Nedílnou součástí je také výpis práv a povinností společníků, určení jednatele společnosti a dalších nezbytných funkcí pro fungování firmy.

Mezi základní povinnosti společníků patří včasné splacení počátečního vkladu, a to nejpozději do 5 let od založení společnosti. Vkladové povinnosti nemůže být společník zproštěn. Nastane-li situace, že společník neplní vkladovou povinnost, může být valnou hromadou vyloučen ze společnosti za závažné porušení jeho povinností. Základním právem každého společníka je nahlédnout do firemních dokumentů a čerpat z nich informace. Ojedinělým případem může být, jde-li o utajovanou informaci podle jiného právního předpisu, nebo o veřejně dostupnou informaci. (Zákony pro lidi, online)

Do společnosti Perob s.r.o. se rozhodli oba vlastníci vložit stejně velký kapitál ve výši 50.000 Kč, tedy 100.000 Kč dohromady. Celý tento základní kapitál bude splacen hned při založení společnosti.

Předmět podnikání

Hlavním zaměřením firmy Perob s.r.o. bude zakázková výroba kovových obráběných částí dodávaných do automobilového průmyslu (součástky do aut, náhradní díly...). Jednalo by se o jednoduché díly do velikosti 30x30x20 cm, které lze na tomto konkrétním CNC stroji, jakkoliv opracovat podle přání zákazníka.

Hlavním okruhem zákazníků budou společnosti vyrábějící sestavy jednotlivých součástí do automobilů. Trh je v daném odvětví nenasycený a hledat zákazníky můžeme jak v České republice, tak i v sousedním Německu. Především pro německé klienty bude firma levnější pracovní síla se srovnatelnou kvalitou konečného výrobku.

2.2 Popis předmětu financování

Předmětem financování se stává 3osé obráběcí centrum od firmy Hurco, jehož nejmenší verze VM 10i bohatě postačí plánované výrobě. Vřeteno v konkrétním stroji dokáže vytvořit 10 000 otáček/min s výkonem 11 kW a kroutícím momentem 74 N.m. Cena stroje se pohybuje okolo 1 100 000 Kč. K celkové výrobě však pouhá CNC frézka nestačí a bude zapotřebí pořídit další nářadí k opracování a měření materiálu v přibližné hodnotě 300 000 Kč. Pro začátek podnikání budou potřeba likvidní finance na nákup materiálu a pronájem provozní haly. Bez vlastních zdrojů bude potřeba obstarat finanční zdroje ve výši 1,5 milionu Kč. (Hurco.cz, online)

Stroj do místa výroby dopraví logistická společnost zabývající se přepravou nadměrných nákladů. V ceně 10 000 Kč je zahrnuto naložení i vyložení stroje, včetně jeho dopravení na finální místo. Položku nákladů na dovoz DHM lze přičíst k ceně CNC frézky, a proto je o ní navýšena vstupní cena odpisovaného majetku.

Obrázek 4: Obráběcí centrum Hurco VM 10i

Zdroj: <https://www.hurco.cz/produkty/3osa-orableci-centra/standard/vm-10i/>

2.3 Finanční plán

Základem pro finanční plán se stává tabulka číslo 3 která udává využitelný časový fond v hodinách i ve dnech. Je v ní znázorněn počet pracovních hodin až do roku 2025.

Tabulka 3: Využitelný časový fond

Rok	2021	2022	2023	2024	2025
Pracovní dny	252	252	250	252	251
5 týdnů placené dovolené (dny)	-25	-25	-25	-25	-25
1 týden nemocenské (dny)	-5	-5	-5	-5	-5
Odstávka stroje (servis) ve dnech	-10	-10	-10	-10	-10
Prostoje (10 minut denně) ve dnech	-5	-5	-5	-5	-5
VČF (dny)	207	207	205	207	206
VČF (ø na měsíc)	17,3	17,3	17,1	17,3	17,2
VČF (hodiny)	1656	1656	1640	1656	1648
VČF (ø na měsíc)	138	138	136,7	138	137,3

Zdroj: vlastní zpracování

Každý zaměstnanec bude mít nárok na 5 týdnů placené pracovní dovolené a dále se předpokládá 5 dní nemocenské. Do plánu firma zahrnuje i nečekanou odstávku stroje z důvodu servisních oprav nebo prohlídek. Denní prostoj určený například k výměně provozních kapalin nebo výměně frézy činní 10 minut. Zaokrouhlením tohoto čísla získáme přibližně 5 dní v roce. Po všech těchto odečtech zbývá v roce 2021 pouze 207 pracovních dní, kterým se rovná 1656 pracovních hodin. Průměrně se v roce 2021 bude pracovat 17,3 dne (138 hodin).

$$\text{Strojní hodina} = \frac{\text{náklady na provoz stroje}}{\text{doba provozu stroje}} \left(\frac{\text{Kč}}{\text{hod}} \right) \quad (1)$$

Podle vzorečku č. 1 je nutné ještě vypočítat všechny náklady spojené s provozem stroje. Tyto náklady se rozdělují na přímé a nepřímé. Do přímých nákladů patří mzdy pracovníků, přímý materiál a ostatní přímé náklady. Do nepřímých nákladů patří mzdy technických pracovníků, údržba stroje, odpisy stroje nebo pronájem prostor. V tabulce číslo 4 jsou uvedeny všechny náklady, které ve spojitosti s provozem stroje vzniknou a musí být tedy později pokryty v ceně výrobku. Při vydělení nákladů na provoz stroje a doby po kterou stroj bude v provozu je výsledkem strojní hodina. Z této částky následně firma bude vytvářet cenové nabídky pro klienty podle náročnosti a rozsahu jejich poptávek.

Tabulka 4: Náklady na provoz stroje

v Kč					
Přímé náklady:	2021	2022	2023	2024	2025
Mzda pracovníka	535 200	561 960	561 960	588 720	588 720
Materiál na výrobu	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Celkem přímé náklady	895 200	921 960	921 960	948 720	948 720
Nepřímé náklady:					
Mzda technického pracovníka	535 200	561 960	561 960	588 720	588 720
Spotřebovaná energie	48 000	52 800	58 080	63 888	70 277
Odpisy stroje	182 100	366 975	366 975	246 975	246 975
Údržba stroje	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Pronájem prostor	180 000	189 000	198 450	208 373	218 791
Celkem nepřímé náklady	955 300	1 180 735	1 195 465	1 117 956	1 134 763
Celkem náklady:	1 850 500	2 102 695	2 117 425	2 066 676	2 083 483
Marže firmy (30 %)	555 150	630 809	635 228	620 003	625 045
Celkem náklady s marží	2 405 650	2 733 504	2 752 653	2 686 678	2 708 528
Strojní hodina	1 453	1 651	1 678	1 622	1 644

Zdroj: vlastní zpracování

S odkazem na vzoreček 1, lze dosadit obě čísla, jak celkové náklady na provoz stroje, tak celkový počet pracovních hodin. Výsledek je pro lepší přehlednost zaokrouhlen na desítky nahoru na 1460 Kč/hodinu. To stejné se dá udělat i pro další roky uvedené v tabulce.

$$\text{Strojní hodina} = \frac{2\,405\,650}{1656}$$

$$\text{Strojní hodina} = 1452,7 \frac{\text{Kč}}{\text{hod}}$$

V optimálním případě bude stroj zatížen každý den až 8 hodin, nejsou-li počítány žádné přesčasy. Měsíčně bude tedy firma pracovat v průměru 138 hodin se sazbou 1460 Kč/hodinu. Výsledkem je měsíční obrát v hodnotě 201 480 Kč. Ve finančním plánu (tabulka 7) je zahrnuta i počáteční stagnace, a tak firma počítá s plným využitím stroje až 6. měsíc fungování.

Výpočet mzdy

Na začátek podnikání byla stanovena hrubá mzda obou zaměstnanců na 30 000 Kč/měsíčně. Podnik nebude schopen v tak rané fázi vytvářet dostatečně vysoký obrát, aby mohly být mzdy vyšší. Od 5. měsíce se počítá s mírným navýšením mzdy na 35 000 Kč/měsíčně. V roce 2024 je do plánů zahrnut nástup třetího zaměstnance, který by vypomáhal ve výrobní části. Jeho nástupní mzda je předběžně stanovena na 35 000 Kč/měsíčně. Původní zaměstnanci mají plánované navýšení hrubé mzdy na 45 000 Kč/měsíčně.

V plánu uvedeném v tabulce 7 lze vidět i odvody záloh na sociální a zdravotní pojištění, které je firma povinna za zaměstnance odvádět. Sociální pojištění ve výši 24,8 % z hrubé mzdy a zdravotní pojištění ve výši 9 % hrubé mzdy. Za první rok jsou tak celkové náklady firmy za zaměstnance 1 070 400 Kč.

Výše odpisů

Odpisování DHM se bude týkat jak CNC stroje s pořizovací cenou 1 110 000 milionu Kč, tak ostatních přístrojů, které jsou v celkové hodnotě 300 000 Kč. Jednotlivě lze odepisovat pouze DHM, jehož vstupní cena přesahuje 40 000 Kč, což všechny jednotlivé přístroje splňují. Účetní odpisy si firma zvolila ve stejné výši jako jsou odpisy daňové.

Obráběcí stroj patří podle přílohy č. 1 k zákonu č. 586/1992 (Zákon o daních z příjmu) do 2. odpisové skupiny (položka 2-56). Z tohoto důvodu se majetek odepisuje 5 let a firma si vybrala lineární odepisování. Podle níže uvedených vzorečků (2 a 3) bylo vypočítáno 5 splátek, kterými bude odepsán majetek do jeho plné výše (tabulka 5).

$$RO_1 = VC * \frac{OS_1}{100} \quad (2)$$

$$RO_2 = VC * \frac{OS_2}{100} \quad (3)$$

RO₁ roční odpis (první rok)

RO₂ roční odpis (další roky)

VC vstupní cena

OS₁ odpisová sazba (první rok)

OS₂ odpisová sazba (další roky)

Tabulka 5: Odpisová tabulka pro CNC stroj

Hodnota odpisovaného majetku:		1 110 000 Kč		
2. odp. skupina		lineární odpisování (v Kč)		
Číslo odpisu:	Rok:	Roční odpis	Oprávky	ZC
1	2021	122 100	122 100	987 900
2	2022	246 975	369 075	740 925
3	2023	246 975	616 050	493 950
4	2024	246 975	863 025	246 975
5	2025	246 975	1 110 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

Podle stejných vzorečků bude firma postupovat při odepisování celkové částky 300 000. Všechny přístroje podle zákona o dani z příjmu spadají do 1. odpisové skupiny a budou se odepisovat pouze 3 roky opět lineárním způsobem (tabulka 6).

Tabulka 6: Odpisová tabulka pro měřicí prostředky

Hodnota odpisovaného majetku:		300 000 Kč		
1. odp. skupina		lineární odpisování (v Kč)		
Číslo odpisu:	Rok:	Roční odpis	Oprávky	ZC
1	2021	60 000	60 000	240 000
2	2022	120 000	180 000	120 000
3	2023	120 000	300 000	0

Zdroj: vlastní zpracování

V tabulce 7 níže je podrobný finanční plán na 1. rok podnikání. Obsahuje jak náklady, tak výnosy v jednotlivých měsících podle aktuálních tržních cen. První položkou výdajů je pronájem vyhovujících prostor v Liberci, potažmo v Jablonci a okolí s velikostí 30 m². Cena pronájmu se pohybuje okolo 10 000 Kč/měsíc. Při pesimistických úvahách tedy nelze překročit částku 15 000 Kč, která je uvedena v plánu. Další položkou je splátka úvěru/leasingu, která se s pojištěním bude pohybovat okolo 30 000 Kč/měsíc. Zdaleka nejvyšší položkou v seznamu výdajů jsou hrubé mzdy zaměstnancům, které jsou na první rok působení vyčísleny na 35 000 Kč/měsíc pro každého. Jako právnická osoba je firma povinna za zaměstnance platit zálohy na sociální a zdravotní pojištění, které činí 33,8 % hrubého výdělku jednotlivce. Dalším nákladem firmy je nákup materiálu. Částka 30 000 Kč je dostatečně vysoká na to, aby pokryla měsíční spotřebu používaných materiálů průměrné kvality. První rok je do nákladů zahrnut i nákup softwaru společně s počítačem. Zanedbatelnými náklady pro firmu jsou ještě telefonní služby společně s kancelářskými potřebami.

Tabulka 7: Finanční plán na rok 2021

v Kč		Měsíčně rok 2021												Rok	
		Položka	I.21	II.21	III.21	IV.21	V.21	VI.21	VII.21	VIII.21	IX.21	X.21	XI.21	XII.21	2021
Náklady:	Pronájem prostor	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000	180 000
	Mzda zaměstnancům	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	70 000	800 000
	Soc. a zdr. Pojištění za zaměstnance	20 280	20 280	20 280	20 280	23 660	23 660	23 660	23 660	23 660	23 660	23 660	23 660	23 660	270 400
	Spátka úvěru KB		29 738	29 738	29 738	29 738	29 738	29 738	29 738	29 738	29 738	29 738	29 738	29 738	327 118
	Materiál	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	360 000
	Zálohy na enerige	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	48 000
	Nákup sowtwaru	20 000													20 000
	Nákup počítače	20 000													20 000
	Kancelářské pomůcky	10 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	21 000
	Služební SIM karty	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	12 000
	Poplatky za vedení úvěru	10 600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	600	17 200
Celkem Náklady		190 880	161 618	161 618	161 618	174 998	174 998	174 998	174 998	174 998	174 998	174 998	174 998	174 998	2 075 718
Výnosy	Tržby	100 740	120 888	141 036	161 184	181 332	201 480	201 480	201 480	201 480	201 480	201 480	201 480	201 480	2 115 540
Celkem Výnosy		100 740	120 888	141 036	161 184	181 332	201 480	201 480	201 480	201 480	201 480	201 480	201 480	201 480	2 115 540
													Zisk/ Ztráta	39 822	

Zdroj: vlastní zpracování

Pro další vývoj firmy Perob s.r.o. je navrhnout finanční plán až do roku 2025 (tabulka 8). Strojní hodina společně s tržbami roste především v důsledku vyšších odpisů a vyšších mezd zaměstnanců. Dlouhodobě je počítáno s 5% ročním nárůstem nákladů na pronájem prostor a dále od roku 2024 s 3. zaměstnancem firmy Perob s.r.o. Předpokládá se také 10% nárůst cen energie, která bude pro CNC stroj klíčová. 15% nárůst cen je zohledněn i v ostatních nákladech, které obsahují telefonní služby nebo kancelářské potřeby. Nástup potenciálního 3. zaměstnance v roce 2024 by vytvořilo okamžitou ztrátu firmy na což by firma nejspíše reagovala nákupem dalšího stroje který bude generovat zisk. V tomto plánu není nákup dalšího strojního zařízení vůbec zohledňován.

Tabulka 8: Finanční plán na 5 let

v Kč	Předpoklad				
	2021	2022	2023	2024	2025
Tržby z prodeje	2 115 540	2 748 960	2 755 200	2 699 280	2 719 200
Celkové provozní výnosy	2 115 540	2 748 960	2 755 200	2 699 280	2 719 200

Pronájem prostor	180 000	189 000	198 450	208 373	218 791
Mzda zaměstnancům	800 000	840 000	840 000	1 320 000	1 320 000
Soc. a zdr. pojištění za zaměstnance	270 400	283 920	283 920	446 160	446 160
Splátka úvěru	327 118	327 118	327 118	327 118	327 118
Materiál	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Energie	48 000	52 800	58 080	63 888	70 277
Nákup software	20 000				
Nákup PC	20 000				
Ostatní náklady	33 000	37 950	43 643	50 189	57 717
Poplatky za vedení úvěru	17 200	7 200	7 200	7 200	7 200
Celkové provozní náklady	2 075 718	2 097 988	2 118 411	2 782 927	2 807 263

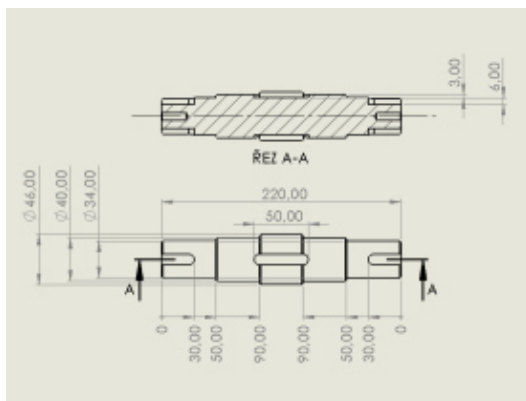
PROVOZNÍ HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK	39 822	650 972	636 790	-83 647	-88 063
--------------------------------------	---------------	----------------	----------------	----------------	----------------

Úroky	67 459	53 857	39 572	24 574	8 827
Daň z příjmu (19 %)	0	113 430	113 430	0	0
Čistý zisk (EAT)	39 822	537 542	523 360	-83 647	-88 063

Zdroj: vlastní zpracování

2.4 Jak bude firma fungovat

Jak bylo výše zmíněno, obchody budou fungovat formou zakázek, které budou zákazníci firmě sami posílat. Předpokládejme, že firmu Perob s.r.o. osloví společnost produkující v oblasti Automotive. Vytvoří poptávku po drážkové hřídeli o určitých rozměrech s určitou tolerancí. Pokud má zákazník jasně stanovený cíl, který požaduje, měl by na danou součástku doložit výkresovou (obrázek 5) a technickou dokumentaci. V opačném případě musí zákazník dodat dostatečné množství informací, které by budoucí díl měl splňovat. Zákazník si přeje vyrobit 500 takových kusů a nejzazší termín je 30 dní od podání poptávky (častěji se specifikuje konkrétní datum).

Obrázek 5: Zjednodušená výkresová dokumentace pro výrobek

Zdroj: vlastní zpracování

Po převzetí poptávky přijde na řadu výpočet ceny, za kterou je schopna firma daný počet kusů vyrobit. Nejprve musí firma posoudit, zda je výrobek vůbec schopna vyrábět, a za jak dlouho jeden výrobek v CNC stroji vyrobí. Zjistí-li například, že drážková hřídel, kterou zákazník požaduje, lze vyrobit a stroj CNC ji opracuje za 3 minuty, lze se posunout dál k cenové nabídce. Na výměnu jednoho kusu za druhý je potřeba 1 minuta. To znamená, že za 1 hodinu dokáže vyrobit 15 takových hřídelí. Taková práce při 8 hodinové směně potrvá minimálně 5 dní (konkrétně 4,2 dne – vzoreček 4).

$$\text{Čas práce} = \frac{500 \text{ ks}}{15 \text{ ks/hod}} = 33,3 \text{ hod} = 4,16 \text{ dne} \quad (4)$$

Cenová nabídka firmy zní, že dokáže vyrobit 500 drážkových hřídelí s parametry, které zákazník předložil do jeho požadované lhůty za cenu 48 618 Kč bez dopravy (vzoreček 5). Z finální ceny za celou zakázku lze vypočítat i cenu za jeden kus, která činí necelých 98 Kč. Zákazník má možnost si odvést zboží sám, nebo za příplatek dopraví firma Perob s.r.o. konečný výrobek na až požadované místo.

$$\text{Cena zakázky} = \text{časová náročnost} * \text{strojní hodina} \quad (5)$$

$$\text{Cena zakázky} = 33,3 * 1\,460$$

$$\text{Cena zakázky} = 48\,618 \text{ Kč}$$

3 Možnosti profinancování podnikatelské činnosti začínající firmy

Tato kapitola je věnována pouze zdrojům financování, které jsou vzhledem ke všem okolnostem přípustné a začínající podnik na ně tedy může dosáhnout. Jako začínající podnik nelze financovat vznikající podnik z interních zdrojů, které jsou tímto mimo dosah. Jako nová malá firma na trhu bohužel nemůžeme emitovat dluhopisy. O emisi akcií platí totéž, navíc se nejedná o akciová společnost. Obchodní/dodavatelské úvěry nebo zálohy od odběratelů také lze sehnat velmi těžko, když je firma v samých počátcích a nedisponuje ničím jiným než nápadem. Faktoring a Forfaiting je způsob financování, kde lze dostat peníze dříve, než je schopný splatit odběratel, ale také to neřeší danou situaci.

Nejvhodnějším způsobem, jak nastartovat své podnikání zůstává bankovní úvěr, leasing anebo dotační program. Poslední zmiňovaný způsob je velice lákavý, avšak těžce dosažitelný. Jakákoliv žádost o dotaci, jak evropskou, tak tuzemskou, s sebou nese vysoké administrativní břemeno, které je z pohledu malého podniku velkou překážkou. Dalším problémem je její splatnost. Po doložení všech daňových dokladů, stvrzujících dotační využití, firma teprve dostane celou část dotace, a to až po úplné realizaci projektu. Posledním, a největším problémem pro firmu Perob s.r.o. je finanční spoluúčast na dotačním programu. Jelikož chce firma investovat do stroje, který teprve vytvoří obrat, není možné požadovanou výši spoluúčasti splnit.

Pro následnou komparaci finančních nabídek byly tedy vybrány dva bankovní úvěry a dva finanční leasingy. Jednotlivé nabídky budou porovnány vůči sobě.

3.1 Dlouhodobý bankovní úvěr

V kategorii bankovních úvěrů jsem si vybral dvě bankovní instituce: MONETU Money Bank a.s. a Komerční banku a.s. Obě banky jsou na českém trhu velice známé a nabízejí široké portfolio služeb, jak pro fyzické osoby, tak pro podnikatele.

3.1.1 MONETA Money Bank, a.s.

Společnost byla založena v červnu roku 1998, mezitím byla přejmenována z GE Money Bank, a.s. a její základní kapitál narostl na současných 10 miliard a 220 miliónů. ZK je tvořen 511 milióny kusy kmenových akcií ve jmenovité hodnotě 20 Kč.

MONETA Money Bank a.s. sama sebe považuje za inovativní banku, která plní funkci tradičních bank a zároveň přináší novinky ze světa moderních technologií. Specializuje se především na fyzické osoby a podnikatelské subjekty, především pak na malé a střední podniky. V ČR má banka přibližně 1 milion klientů, kterým je dostupných 180 kamenných poboček a 630 bankomatů. MONETA disponuje 3 000 zaměstnanci a její hlavní centrály jsou v Praze a v Ostravě.

MONETA Money Bank a.s. se snaží být bankou budoucnosti, a proto dbá na program CSR. Z grantového programu posílá peníze do aktivit občanské společnosti. Program je zaměřen na pomoc znevýhodněným dětem a dospělým a na podporu ochrany životního prostředí. Samotní zaměstnanci navrhuji, jakou neziskovou organizaci by chtěli podpořit, popřípadě s jakou navázat dlouhodobější spolupráci. Kromě finanční pomoci se společnost stará i o vlastní uhlíkovou stopu, která byla mezi roky 2016 a 2018 snížena o 43,6 %.

V MONETA Money Bank a.s. má firma možnost získat bezúčelový úvěr přímo pro živnostníky. Jeho výše může být až 2 500 000 Kč s úrokovou sazbou 5,9 % p.a. Splatnost si může vybrat v rozmezí od 2 do 8 let. Úvěr do výše 500 000 Kč lze sjednat on-line na webových stránkách. Firma by tedy žádala živnostenský úvěr ve výši 1 500 000 Kč, na dobu 5 let s úrokovou sazbou 5,9 % p.a. Podle níže uvedeného vzorečku dostaneme výši anuitní splátky. K úvěru je možné pojištění „Schopnosti splácet“, které je odstupňované do tří skupin podle rizika. Vzoreček 6 je pro obecný výpočet anuitní splátky, známe-li současnou hodnotu částky. Dále už jsou dosazeny konkrétní údaje pro úvěr „Expres business“.

$$A = U * \frac{i*(1+i)^n}{(1+i)^n - 1} \quad (6)$$

A	splátka
U	výše úvěru
i	úrok
n	počet splátek

$$A = 1\,500\,000 * \frac{0,004917*(1+0,004917)^{60}}{(1+0,004917)^{60} - 1}$$

$$A \doteq 28\,930 \text{ Kč}$$

Tabulka 9: Finanční údaje k „Expres business“ od MONETA Money bank a.s.

Úvěr v Kč	1 500 000
Úrok (p.a) v %	5,90
Úrok (p.m) v %	0,4917
Doba splácení (roky)	5
Doba splácení (měsíce)	60
Pojištění v Kč (měsíc)	2 023

	v Kč
Výše splátky bez pojištění	28 930
Celkem zapláceno na splátkách	1 735 800
Přepláceno na úvěru	235 800
Pojištění úvěru v Kč	121 380
Celkové náklady na úvěr	357 180

Výše splátky vč. pojištění	30 953
Celkem zapláceno na splátkách	1 857 180
Přepláceno na úvěr vč. pojištění	357 180
Celkové náklady úvěru	357 180

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 9 popisuje celý úvěr od MONETA Money bank a.s. Měsíční splátka úvěru činí 28 930 Kč a celkem i s pojištěním by firma měsíčně splácela 30 953 Kč. Celkové náklady na úvěr činí 357 180 Kč z toho 121 380 Kč jsou náklady na pojištění úvěru. Celý splátkový kalendář je přiložen jako Příloha A.

3.1.2 Komerční banka, a.s.

Komerční banka, a.s. patří do TOP tří největších bankovních institucí na českém trhu. Její základní kapitál činí přes 19 miliard Kč. V akciové společnosti je vypsáno 190 049 260 ks kmenových akcií s nominální hodnotou 100,-Kč.

KB nabízí služby retailového, podnikového a investičního bankovníctví s širokou základnou poboček a bankomatů a vlastní distribuční sítí sloužící pro 1,6 milionu aktivních klientů. Kromě bankovníctví nabízí KB také další specializované služby. V 11 dceřiných společnostech vlastní nadpoloviční část ZK. Jsou jimi například: Modrá pyramida, nabízející stavební spoření; KB Penzijní společnost, nabízející penzijní připojištění; ESSOX s.r.o., nabízející spotřební financování; Komerční pojišťovna, zaštiťující jakékoliv pojištění. Poslední zmiňovaná je Komerční bankou vlastněna ale pouze ze 49 % a proto se řadí do přidružených společností.

Pro firmu se hodí podnikatelský „Profi úvěr“, ze kterého bez účelově může čerpat až do výše 5 000 000 Kč. Úrok na úvěr je 4,9 %. Splácet lze v rozmezí 1 až 7 let a existuje i možnost se pojistit. V našem případě budeme čerpat úvěr ve výši 1 500 000 Kč na 5 let (60 měsíčních splátek). Pro danou výši úvěru připočítáme i pojištění v hodnotě 1 500 Kč/měsíčně. Měsíční splátka, po dosazení do vzorečku 6 činí 28 238 Kč, při přičtení pojištění dostáváme konečnou částku 29 738 Kč.

$$A = 1\,500\,000 * \frac{0,004083 * (1 + 0,004083)^{60}}{(1 + 0,004083)^{60} - 1}$$

$$A \doteq 28\,238\text{ Kč}$$

Tabulka 10: Finanční údaje k „Profi úvěr“ od Komerční banky a.s.

Úvěr v Kč	1 500 000
Úrok (p.a) v %	4,90
Úrok (p.m) v %	0,4083
Doba splácení (roky)	5
Doba splácení (měsíce)	60
Pojištění v Kč (rok)	1500

	v Kč
Výše splátky bez pojištění	28 238
Celkem zapláceno na splátkách	1 694 280
Přepláceno na úvěru	194 280
Pojištění úvěru v Kč	90 000
Celkové náklady na úvěr	284 280

Výše splátky vč. pojištění	29 738
Celkem zapláceno na splátkách	1 784 280
Přepláceno na úvěr vč. pojištění	284 280
Celkové náklady úvěru	284 280

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 10 obsahuje všechny finanční údaje o Profi úvěru od Komerční banky a.s. Celkový náklad na úvěr činí 284 280 Kč, z toho pojištění 90 000 Kč. Celý splátkový kalendář je přiložen jako Příloha B

3.2 Finanční leasing

Finanční leasing se používá při financování osobních nebo užitkových automobilů, zemědělských strojů anebo jiných vyspělých technologií. Klient si nejprve musí vybrat předmět financování, jehož specifikace předá leasingové společnosti. Leasingová společnost se stává zprostředkovatelem, a po podepsání leasingové smlouvy uhradí předmět financování v jeho plné výši. Od té doby se stává vlastníkem majetku, který následně pronajímá za předem stanovených podmínek klientovi.

Aby bylo později možné porovnat bankovní úvěr s finančním leasingem, nastavíme si pořizovací cenu DHM do stejné výše, jako je výše bankovního úvěru. Předpokládejme tedy že financujeme DHM ve výši 1 500 000 Kč

3.2.1 Raiffeisen leasing, a.s.

Leasingová společnost Raiffeisen – Leasing s.r.o. je dceřinou společností Raiffeisenbank, a.s., která je v této společnosti jediným vlastníkem. RL je tvořena základním kapitálem 450 milionu Kč a byla založena v roce 1994.

RL poskytuje komplexní nabídku finančních produktů určených pro financování movitých předmětů i nemovitostí. Společnost se zaměřuje na financování strojů, zařízení, technologií, dopravních prostředků a nemovitostí. RL při své činnosti klade důraz především na seriózní přístup a kvalitu poskytovaných služeb. S klienty se snaží navázat dlouhodobě fungující vztahy, a tak získat jejich důvěru

Při specifikaci požadavků firmy byly poskytnuty úrokové sazby, které by připadaly v úvahu při realizaci finančního leasingu. Celková úroková sazba ve výši 3,8 % p.a. v sobě zahrnuje referenční úrokovou sazbu na 5 let (60 měsíců) a čistou marži společnosti Raiffeisen leasing a.s. Pojištění po dobu trvání smlouvy zajišťuje partnerská společnost UNIQA pojišťovna a.s. a to ve výši 0,78 % z pořizovací ceny DHM.

Tabulka 11: Finanční údaje k „Raiffeisen leasing“

	v Kč
Pořizovací cena s DPH	1 500 000
DPH (21 %)	260 330
Pořizovací cena bez DPH	1 239 669
Akontace s DPH	150 000
Celková úroková sazba (p.a.) v %	3,80
Celková úroková sazba (p.m.) v %	0,3167
Doba leasingu (roky)	5
Doba leasingu (měsíce)	60
Výše měsíční splátky s DPH	24 741
Výše měsíční splátky bez DPH	20 447
DPH ze splátky	4 294
Pojištění s DPH (rok)	14 157
Pojištění bez DPH (rok)	11 700
DPH z pojištění (rok)	2 457
Cena odkupu s DPH	1 210
Cena odkupu bez DPH	1 000
DPH z ceny odkupu	210
Měsíční splátka s pojištěním	21 422
Celkem zaplatím na splátkách	1 685 033

Zdroj: vlastní zpracování

Z tabulky 11 lze vyčíst, že leasingová společnost požaduje spoluúčast firmy na koupi stroje, a to v minimální výši 10 %. Společnost zaslala návrh struktury splátkového kalendáře, který je uveden v tabulce 12. Podle zákona č. 588/1992 Sb. o dani z přidané hodnoty je kupující povinen zaplatit daň z přidané hodnoty při předání, jedná-li se o dodání zboží. Druhou možností může být pouze poskytnutí služby, která nastane v případě, že zákazník nemá povinnost DHM po skončení smlouvy odkoupit. Celý splátkový kalendář je přiložen jako Příloha C.

Tabulka 12: Struktura splátkového kalendáře „Raiffeisen leasing“

Pořadí splátky	Název splátky	Výše splátky (v Kč)
0. splátka	Akontace (10 %)	150 000
1. splátka	DPH + řádná splátka	270 135
2.-60. splátka	řádné splátky pojištění	21 422
61. splátka	odkup předmětu	1 000

Zdroj: Raiffeisen bank, a.s.

V daném případě leasingová společnost požaduje pozdější odkup DHM za symbolickou cenu 1 210 Kč. Pro firmu Perob s.r.o. to znamená velmi vysoké počáteční výdaje spojené s akontací a splátkou celé daně z přidané hodnoty. Na úkor vysokých počátečních výdajů se měsíční splátka včetně pojištění pohybuje v relativně nízké výši a to 21 422 Kč. Vzoreček 7 je obecným znázorněním pro výpočet splátky při předchozí akontaci a zároveň odečtu DPH. Níže je dosazeno do vzorečku 7 a výsledek vyjadřuje anuitní splátku bez pojištění, které měsíčně přijde na 975 Kč bez DPH. Základem pro výpočet je pořizovací cena snižená o akontaci. Abychom dostali konečnou výši, je nutné odečíst DPH, které bude jednorázově zapláceno společně s 1. splátkou.

$$A = \left[(PC - Akontace) * \frac{i*(1+i)^n}{(1+i)^n - 1} \right] / 1,21 \quad (7)$$

$$A = \left[(1\,500\,000 - 150\,000) * \frac{0,003167*(1+0,003167)^{60}}{(1+0,003167)^{60} - 1} \right] / 1,21$$

$$A \doteq 20\,447 \text{ Kč}$$

Základní podmínkou pro získání této smlouvy je alespoň dvouletá zkušenost v podnikání, podložená finančními výkazy za dvě ucelená účetní období včetně daňových přiznání. Jedná se o Výkaz zisku a ztrát a Cashflow.

3.2.2 ČSOB leasing, a.s.

Leasingová společnost ČSOB leasing a.s. je dceřinou společností Československé obchodní banky a.s., která je v této společnosti jediným vlastníkem. ČSOB leasing je tvořena základním kapitálem přes 3 miliardy Kč a byla založena v roce 1995. Základní kapitál tvoří 305 kmenových akcií, každá s nominální hodnotou 10 miliónů Kč.

Společnost ČSOB leasing a.s. poskytuje úplnou nabídku finančních prostředků pro pořízení nebo užívání dopravní techniky, strojů a zařízení. Mezi služby patří účelový úvěr, finanční leasing a operativní leasing. Produkty a služby společnost poskytuje všem typům zákazníků od spotřebitelů až po velké společnosti. Sama sebe společnost považuje za nejvíce vybavenou leasingovou společnost, co se týče do výše finančních prostředků. Dominantou pro ČSOB leasing je operativní a finanční leasing pro osobní automobily.

Na vyžádání společnost dodala úrokovou sazbu pro náš stroj ve výši 3,99 % p.a. a výši ročního pojištění 1 % z pořizovací ceny DHM. Pojištění je partnersky zařízené u ČSOB pojišťovny a.s., která také patří do holdingu ČSOB. Výhodou smluvních podmínek v tomto případě se stává fakt, že není nutný odkup DHM po ukončení leasingové smlouvy. To znamená, že finanční leasing bude pouze poskytnutím služby a daň z přidané hodnoty bude rozložena do všech 60 splátek. Tento způsob splácení bude začínající firmě Perob s.r.o. vyhovovat a určitě se stává konkurenční výhodou oproti leasingu od Raiffeisen leasing a.s.

Tabulka 13: Struktura splátkového kalendáře „ČSOB leasing“

Pořadí splátky	Název splátky	Výše splátky (v Kč)
0. splátka	Akontace (10 %)	150 000
1.-60. splátka	řádné splátky pojištění	26 369
61. splátka	odkup předmětu	1 000

Zdroj: ČSOB leasing, a.s.

Tabulka 13 ukazuje strukturu splátek včetně možného (nikoliv nutného) odkupu předmětu financování po 5 letech. Zahrnuta je opět akontace a 60 lineárních splátek, které nyní včetně pojištění dosahují výše 26 369 Kč. Samotná splátka leasingu po dosazení do vzorečku 8 činí 24 856 Kč a pojištění 1 513 Kč s DPH.

$$A = (PC - Akontace) * \frac{i*(1+i)^n}{(1+i)^n - 1} \quad (8)$$

$$A = (1\,500\,000 - 150\,000) * \frac{0,003325*(1+0,003325)^{60}}{(1+0,003325)^{60} - 1}$$

$$A \doteq 24\,856 \text{ Kč}$$

Tabulka 14: Finanční údaje k „ČSOB leasing“

	v Kč
Pořizovací cena s DPH	1 500 000
DPH (21 %)	260 330
Pořizovací cena bez DPH	1 239 669
Akontace s DPH	150 000
Celková úroková sazba (p.a.) v %	3,99
Celková úroková sazba (p.m.) v %	0,3325
Doba leasingu (roky)	5
Doba leasingu (měsíce)	60
Výše měsíční splátky s DPH	24 856
Výše měsíční splátky bez DPH	20 542
DPH ze splátky	4 314
Pojištění s DPH (rok)	18 150
Pojištění bez DPH (rok)	15 000
DPH z pojištění (rok)	3 150
Cena odkupu s DPH	1 210
Cena odkupu bez DPH	1 000
DPH z ceny odkupu	210
Měsíční splátka s pojištěním	26 369
Celkem zaplatím na splátkách	1 733 350

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 14 obsahuje veškeré finanční údaje spojené s leasingem poskytnutým od společnosti ČSOB leasing a.s. Finanční spoluúčast je nutná i zde. Největším rozdílem je oproti „Raiffeisen leasingu“ povinnost odkupu po ukončení smlouvy. ČSOB leasing nám umožňuje předmět smlouvy neodkupovat. V tom případě nemusíme brát DPH vůbec v úvahu a platit se bude v průběhu celého smluvního období. Celkem na splátkách zaplatíme 1 733 350 Kč, z toho 90 750 Kč za pojištění. Celý splátkový kalendář je přiložen jako Příloha D.

4 Komparace možností profinancování podnikatelské činnosti začínající firmy

Ve čtvrté kapitole BP se dostáváme k porovnání dvou konkurujících si služeb na daném trhu. Jako hlavní nástroj v obou odvětvích na porovnání byla vybrána Čistá současná hodnota. Všechny finanční služby s sebou nesou i administrativní zatížení pro věřitele, a tak lze porovnat i poplatky za administrativní úkony. Velkou roli budou samozřejmě hrát i úrokové sazby společně s pojištěním úvěru.

4.1 Komparace bankovních úvěrů

Při porovnávání těchto dvou velmi podobných úvěrů jde firmě především o finanční úsporu. Prvním ukazatelem, který nám ukáže výhodnější úvěr je Čistá současná hodnota konkrétních výdajů. Výpočet ČSH spočívá v převedení všech budoucích výdajů na bankovní úvěr na současnou hodnotu pomocí odúročitele. Ve vzorečku 9 je známa budoucí hodnotu částky a snahou je ji pomocí úrokové sazby vyjádřit v současné hodnotě.

$$SH = BH \frac{1}{(1+i(1-t))^n} \quad (9)$$

SH	současná hodnota
BH	budoucí hodnota
i	úroková sazba
t	sazba daně z příjmu PO

Než ale lze výdaj převést do současné hodnoty, je nutné vypočítat jeho skutečnou hodnotu v budoucím období. V tabulkách 15 a 16 je znázorněn celý výpočet pro bankovní úvěry jednotlivých bank. Kapitálovým výdajem je v tomto případě celá část provedených splátek v daném období včetně pojištění. Do úspory lze zahrnout každoročně daňově uznatelné náklady, jimiž jsou úrok a odpis DHM. Daňová úspora činí 19 % z obou položek dohromady. Čistý výdaj je v daném roce vypočten odečtením daňové úspory od provedených splátek. Po dosazení jednotlivých budoucích výdajů do vzorečku 9, jsou známy čisté současné hodnoty výdajů, jejichž součet udává čistou současnou hodnotu konkrétního bankovního úvěru.

Tabulka 15: Čistá současná hodnota „Expres Business“ od MONETA Money bank a.s.

v Kč							
Rok	Splátka vč. poj.	Úrok	Odpis	Daňová úspora	Vedení úvěru	Čistý výdaj	ČSH výdaje
1	371 436	81 389	122 100	38 663	3 600	336 373	321 031
2	371 436	65 278	246 975	59 328	3 600	315 708	287 566
3	371 436	48 187	246 975	56 081	3 600	318 955	277 272
4	371 436	30 065	246 975	52 638	3 600	322 398	267 482
5	371 436	10 841	246 975	48 985	3 600	326 051	258 175
SUMA	1 857 180	235 760	1 110 000	255 695	18 000	1 619 485	1 411 526

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 15 znázorňuje výpočet ČSH bankovního úvěru od MONETA Money bank, a.s. Celková výše splátek činí 1 857 180 Kč a dohromady firma ušetří při zúčtování daně 255 695 Kč. Do výdajů spojených s bankovním úvěrem je nutno zahrnout i měsíční poplatek za vedení úvěru. Čistá hodnota ročních výdajů se odůročitelem převede do současné doby a po sečtení všech částek je výsledkem finální ČSH výdajů ve výši 1 411 526 Kč. Pro názornost je dosazena hodnota z 1. roku splácení do vzorečku 9.

$$SH_1 = 336\,373 \frac{1}{(1+0,059(1-0,19))^1}$$

$$SH_1 \doteq 321\,031 \text{ Kč}$$

Totéž lze provést i pro druhý bankovní úvěr od Komerční banky a.s. Jak je uvedeno v tabulce 16 firma by zaplatila na splátkách dohromady 1 784 280 Kč, daňová úspora činí 247 814 Kč a konečná ČSH výdajů vychází 1 411 619 Kč.

Tabulka 16: Čistá současná hodnota „Profi úvěru“ od Komerční banky a.s.

v Kč							
Rok	Splátka vč. poj.	Úrok	Odpis	Daňová úspora	Vedení úvěru	Čistý výdaj	ČSH výdaje
1	356 856	67 459	122 100	36 016	17 200	338 040	325 135
2	356 856	53 857	246 975	57 158	7 200	306 898	283 914
3	356 856	39 572	246 975	54 444	7 200	309 612	275 490
4	356 856	24 574	246 975	51 594	7 200	312 462	267 413
5	356 856	8 827	246 975	48 602	7 200	315 454	259 667
SUMA	1 784 280	194 289	1 110 000	247 814	46 000	1 582 466	1 411 619

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě údajů uvedených v tabulce 17 lze konstatovat, že výhodnější pro firmu Perob s.r.o. je „Profi úvěr“ od Komerční banky. U Komerční banky zaplatí firma nižší úroky z úvěru až o 41 520 Kč. U stejné banky dosahuje firma i výhodnějších podmínek při pojištění úvěru a to o 31 380 Kč. Rozdíl ČSH MONETY Money bank a Komerční banky je 93 Kč tentokrát ve prospěch „Expres business“. V poslední hodnotě se stává „Profi úvěr“ horší z důvodu vysokých administrativních poplatků spojených s realizací a správou úvěru.

Tabulka 17: Porovnání hodnot bankovních úvěrů

v Kč	Express business (MONETA Money bank)	Profi úvěr (Komerční banka)	Rozdíl
Celkem splátky	1 735 800	1 694 280	41 520
Celkem pojištění	121 380	90 000	31 380
Úroky	235 800	194 280	41 520
ČSH	1 411 526	1 411 619	93

Zdroj: vlastní zpracování

Poplatky spojené s vyřízením úvěru jsou uvedeny v tabulce 18. Hned z počátku při zařizování úvěru musíme u Komerční banky platit vcelku vysoký poplatek za realizaci úvěru, který konkrétně činí 10 000 Kč (1 000 Kč + 0,6 %*1 500 000 Kč). Další rozdílnou položkou je měsíční poplatek za správu úvěru, který je u Komerční banky dvojnásobný. Při případné další manipulaci s úvěrem už je sazebník MONETY Money bank a.s. přísnější a například při předčasném splácení by firma vždy musela platit něco navíc. Pokud by firmě nevyhovoval datum splácení, opět by musela čelit drobnému poplatku, stejně jako kdyby porušila některou ze smluvních podmínek. V tomto ohledu je sazebník Komerční banky prázdný, a tak považují, že nejsou položky účtovány.

Tabulka 18: Porovnání administrativních poplatků bankovních úvěrů

Poplatek	Expres business (MONETA Money bank)	Profi úvěr (Komerční banka)
Realizace úvěru	bez poplatku	1000 Kč + 0,6 %
Správa úvěrového obchodu	300 Kč/měsíc	600 Kč/měsíc
Provedení předčasné splátky	5 %, min. 1000 Kč	bez poplatku
Smluvní pokuta z nedodržení podmínek	300 Kč	bez poplatku
Změna data provedení splátky	200 Kč	bez poplatku
Změna ve smlouvě vymezených podmínek	bez poplatku	1000 Kč + 0,6 %

Zdroj: Sazebníky MONETA Money bank a.s. a Komerční banky a.s.

4.2 Komparace finančních leasingů

Při porovnávání dvou služeb od leasingových společností je použita opět ČSH a leasingový koeficient. Zatímco ČSH reprezentuje současnou hodnotu všech budoucích výdajů souvisejících s úvěrem/leasingem, leasingový koeficient je jednodušší forma pro porovnání. Leasingový koeficient udává, kolikrát je pořízení majetku formou leasingu dražší než jeho přímá koupě. Jak vyjadřuje vzoreček 10, do čitatele je dosazena leasingová cena, do jmenovatele pořizovací cena DHM a výsledkem by mělo být číslo větší než 1, které říká o kolik procent zákazník přeplatil oproti pořízení majetku za hotové.

$$LK = \frac{LC}{PC} \quad (10)$$

Celková hodnota splátek v případě Raiffeisen leasingu činí 1 685 033 Kč, daňová úspora 320 157 Kč a konečná ČSH všech výdajů spojených s leasingem 1 269 735 Kč, jak je uvedeno v tabulce 19.

Tabulka 19: Čistá současná hodnota leasingu od Raiffeisen leasing a.s.

v Kč					
Rok	Splátky vč. Pojištění	Daňově uznatelná splátka	Daňová úspora	Čistý výdaj	ČSH výdaje
1	655 777	337 007	64 031	591 746	574 076
2	257 064	337 007	64 031	193 033	181 677
3	257 064	337 007	64 031	193 033	176 252
4	257 064	337 007	64 031	193 033	170 988
5	258 064	337 007	64 031	194 033	166 742
SUMA	1 685 033	1 685 035	320 157	1 364 876	1 269 735

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 20 obsahuje stejné údaje pro leasing od společnosti ČSOB leasing a.s. Celková hodnota splátek činí 1 733 350 Kč, daňová úspora 329 337 Kč a ČSH 1 286 272 Kč.

Tabulka 20: Čistá současná hodnota leasingu od ČSOB leasing a.s.

v Kč					
Rok	Splátky vč. Pojištění	Daňově uznatelná splátka	Daňová úspora	Čistý výdaj	ČSH výdaje
1	466 428	346 670	65 867	400 561	388 020
2	316 428	346 670	65 867	250 561	235 118
3	316 428	346 670	65 867	250 561	227 757
4	316 428	346 670	65 867	250 561	220 626
5	317 638	346 670	65 867	251 771	214 751
SUMA	1 733 350	1 733 350	329 337	1 404 014	1 286 272

Zdroj: vlastní zpracování

Při porovnávání zásadních finančních ukazatelů obou leasingů lze konstatovat, že první produkt od Raiffeisen leasing je výhodnější ve všech ohledech než produkt nabízející společností ČSOB leasing a.s. V leasingovém koeficientu je rozdíl 3,2 %, na splátkách zaplatí firma u ČSOB více o 48 317 Kč, a z toho o 19 965 Kč pouze na pojištění. Pojištění u ČSOB pojišťovny a.s. je o více než 28 % vyšší než u UNIQA pojišťovny a.s., která zprostředkovává pojištění pro Raiffeisen leasing a.s. Čistá současná hodnota budoucích výdajů je výhodnější pro první z produktů, a to konkrétně o 16 537 Kč, jak je uvedeno v tabulce 21.

Tabulka 21: Porovnání hodnot finančních leasingů

Položka	Raiffeisen leasing a.s.	ČSOB leasing a.s.	Rozdíl
Leasingový koeficient	1,123	1,156	0,032
Celkem splátky (v Kč)	1 685 033	1 733 350	48 317
Celkem pojištění (v Kč)	70 785	90 750	19 965
ČSH (v Kč)	1 269 735	1 286 272	16 537

Zdroj: vlastní zpracování

Posledním kritériem, ve kterém se dají leasingy porovnat, jsou administrativní poplatky spojené s vedením leasingu. V tabulce 22 jsou 4 nejzásadnější poplatky, které by budoucí provoz leasingu mohly ovlivnit. Pokud bude firma chtít změnit datum splatnosti nebo posunout splátku, zaplatí u ČSOB o 1 000 Kč více. Při předčasném splacení leasingu firmu opět čeká poplatek pouze u ČSOB leasingu. Výjimkou by byla situace, kdy bychom se společností podepsali do 30 dní novou smlouvu.

Tabulka 22: Porovnání administrativních poplatků leasingových společností

Poplatek (v Kč bez DPH)	Raiffeisen leasing a.s.	ČSOB leasing a.s.
Změna ve splátkovém kalendáři	1 000	2 000
Předčasné ukončení smlouvy	bez poplatku	2 000
Změna pojištění	5 000	5 000
Souhlas s užíváním 3. osobu	500	bez poplatku

Zdroj: Sazebníky Raiffeisen leasing a.s. a ČSOB leasing a.s.

Přesto, že většina aspektů hovoří pro službu společnosti Raiffeisen leasing a.s., nutno poznamenat vysokou finanční náročnost v prvním měsíci podnikání. Firma by po obdržení leasingové smlouvy musela v prvním měsíci uvolnit přes 420 000 Kč. Při zvolení leasingu společností ČSOB leasing a.s. by počáteční investice činila pouhých 150 000 Kč, což je 10% akontace.

5 Návrhy a doporučená řešení

V poslední kapitole se pokusím vybrat nejvýhodnější řešení pro financování začínající firmy. Zvolit správnou možnost je v tomto případě velmi složité. Každá finanční služba má odlišné parametry a každá přináší nové výhody i nevýhody.

V případě bankovního úvěru pro živnostníky nabízí výhodnější službu Komerční banka a.s., se kterou by firma oproti „Expres business“ úvěru ušetřila přes 40 000 Kč. Oba úvěry jsou bezúčelové a lze je použít na cokoliv. Z finančních prostředků, které nebudou využity na DHM, lze financovat počáteční chod podniku. Společně s prostředky, vloženými oběma zakladateli firmy, bude vytvořena dostatečná finanční rezerva na rozjezd podnikání.

Financování start-up podniku finančním leasingem se zdá být poněkud složitější. Největší výhodou je nulová zadluženost firmy. Po převzetí DHM je vytvářen obrat, ze kterého je možné splácení leasingové splátky. Pro financování investice je finanční leasing jednou z nejlepších variant. Jakákoliv start-up firma, stejně jako Perob s.r.o., však nemá potřebné prostředky na spolufinancování investice. Nelze tak počítat s žádným volným kapitálem, který by mohl financovat počáteční činnost (pronájem haly, nákup materiálu aj.) Pokud by si ale přece jenom firma Perob s.r.o. vybrala financovat svůj start-up projekt finančním leasingem, musela by navýšit svůj základní kapitál o 50 %. Druhou možnost, jak získat potřebné peněžní prostředky během startování podnikání je sjednání kontokorentu. Povolené přečerpání do určité výše by teoreticky mohlo začínající firmě společně s finančním leasingem pomoci.

Velmi nepravděpodobnou variantou je financování pomocí finančního leasingu s povinností odkupu DHM po skončení smlouvy. Přesto, že by firma Perob s.r.o. stála o odkup předmětu financování, počáteční investice spojená s platbou celé sumy DPH s první splátkou je pro firmu skoro nemožnou variantou.

Na rozjezd podnikání bych firmě doporučil financovat její záměry pomocí bankovního úvěru pro živnostníky „Profi úvěr“ poskytovaného Komerční bankou a.s. nebo finančním leasingem, kde firma bude schopna ovlivnit smluvní podmínky s ohledem na platbu DPH.

Závěr

V této bakalářské práci bylo představeno široké spektrum možností financování podniku. Teoretická část je zaměřena na rozdělení všech zdrojů do skupin na interní, externí a alternativní. V praktické části je popsán začínající podnik, který potřebuje získat peněžní prostředky na financování startu podnikání v oblasti výroby na CNC strojích. Byly vybrány dva bankovní úvěry a dva finanční leasingy, které byly popsány a vzájemně porovnány. Závěrem práce poukazuje na odlišnosti jednotlivých služeb, podle kterých mohou majitelé zvolit nejlepší strategii.

Bakalářskou práci na toto téma jsem si vybral, protože sám chci zkusit založit vlastní podnik v této oblasti. Hlavním cílem práce bylo vybrat finančně nejvýhodnější cestu, jak získat potřebné finance. Dalším cílem bylo představit konkrétní firmu a pokusit se nasimulovat její počáteční fungování. Jednoznačně nejlepší financování samozřejmě neexistuje a firma se musí rozhodovat podle vlastního úsudku a aktuálních podmínek.

Pro firmu Perob s.r.o., která se teprve chystá vstoupit do odvětví jsou možnosti financování vcelku omezené. Logicky nejlepším řešením se z mého pohledu jeví financování bankovním úvěrem, které přinese jak potřebné finance na nákup DHM, tak lze ze zbytku financovat i počáteční náklady na provoz podniku. Pokud by se jednalo o investiční financování, na které by firma navíc měla něco ušetřeno, výhodnější by byl finanční leasing, který je v porovnání s bankovním úvěrem levnější a nese i další výhody.

Na tuto bakalářskou práci by se dalo navázat v případě realizace projektu. Reálná data o fungování podniku by bylo možno porovnat s předpověďmi, které jsou vyobrazeny v této práci. Dále by bylo možné zjistit, jestli byl start-up úspěšný a na kolik procent byla efektivní koupě CNC stroje.

Seznam použité literatury:

BERK, Jonathan B. a Peter M. DEMARZO. 2017. *Corporate finance*. 4th ed. Harlow: Pearson. ISBN 978-1-292-16016-0.

FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK. 2011. *Investiční rozhodování a řízení projektů: jak připravovat, financovat a hodnotit projekty, řídit jejich riziko a vytvářet portfolio projektů*. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3293-0.

JÁČOVÁ, Helena a Martina PRSKAVCOVÁ. 2008. *Finanční řízení podniku: (sbírka příkladů)*. Liberec: Technická univerzita v Liberci. ISBN 978-80-7372-424-5.

KISLINGEROVÁ, Eva. 2004. *Manažerské finance*. Praha: C.H. Beck. ISBN 80-7117-9802-9.

MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO. *Mezinárodní obchodní operace*. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4874-0.

MAREK, Petr. 2009. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-49-1.

SYNEK, Miloslav. 2011. *Manažerská ekonomika*. 5. vyd. Praha: GRADA Publishing. ISBN 978-80-247-3494-1.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. 2010. *Podniková ekonomika*. 5., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck. Beckovy ekonomické učebnice. ISBN 978-80-7400-336-3.

SYNEK, Miloslav a Eva KISLINGEROVÁ. 2015. *Podniková ekonomika*. 6., přeprac. a dopl. vyd. Praha: C.H. Beck. ISBN 978-80-7400-274-8.

ŠIMAN, Josef a Petr PETERA. 2010. *Financování podnikatelských subjektů: Teorie pro praxi*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-117-8.

VALACH, Josef. 2010. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 3., přeprac. a rozš. vyd. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-71-2.

Seznam internetových zdrojů:

Business angels. Czechinvest: agentura pro podporu podnikání a investic [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-male-a-stredni-podnikatele/Chcete-dotace/OPPI/Vyuziti-novych-financnich-nastroju/Business-angels>

ČSOB leasing: Sazebník [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.csobleasing.cz/informace-pro-zakazniky/sazebnik>

Komerční banka a.s. Sazebník KB [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.ms-kb.cz/file/cs/sazebnik/kb-20200414-sazebnik-2-podnikatele.pdf?c4aedcac0fd8a20839de2c8d3b2b955d>

Kurzy.cz: Obchodní rejstřík firem v ČR [online]. 2020 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://rejstrik-firem.kurzy.cz/>

MONETA Money bank. Sazebník poplatků [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/documents/20143/11740788/mmb-sazebnik-po-a-fop-04042020.pdf>

MONETA – o nás. Moneta money bank [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.moneta.cz/o-nas>

Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO) [online]. 2015 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/podnikani/dotace-a-podpora-podnikani/oppik-2014-2020/operacni-program-podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost/operacni-program-podnikani-a-inovace-pro-konkurenceschopnost--157679/>

PROQUEST. 2019 Databáze článků ProQuest [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2019-09-26]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Raiffeisen leasing a.s. Sazebník administrativních úkonů [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.rl.cz/getattachment/8908b5a6-ee10-49b5-a054-dd6562ddc034/Sazebnik-administrativnich-ukonu-financovani-mov.aspx>

RL – profil společnosti. Raiffeisen leasing [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.rl.cz/o-nas/profil-spolecnosti/>

Směnka a její účtování. *Portál pohoda: daně, účetnictví, mzdy* [online]. 2013 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/smenka-a-jeji-uctovani/>

VM 10i: 3osá obráběcí centra. *Hurco: obráběcí centra* [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.hurco.cz/produkty/3osa-obrabeci-centra/standard/vm-10i/>

Vše o KB. *Komerční banka* [online]. [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.kb.cz/cs/o-bance/vse-o-kb-rozcestnik>

Zákony pro lidi: sbírka zákonů. *Zákon o dani z přidané hodnoty* [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-588>

Zákony pro lidi: sbírka zákonů. *Zákon o daních z příjmů* [online]. [cit. 2020-04-27]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>

Zákony pro lidi: sbírka zákonů. *Zákon o obchodních korporacích* [online]. 2012 [cit. 2020-04-14]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-90#cast1>

Přílohy

Příloha A – Splátkový kalendář „Expres business“ od MONETA Money Bank, a.s. (v Kč)

Měsíc	Půjčeno	Splátka	Úmor	Úrok	Splaceno
1	1 500 000	28 930	21 555	7 375	21 555
2	1 478 445	28 930	21 661	7 269	43 216
3	1 456 784	28 930	21 767	7 163	64 983
4	1 435 017	28 930	21 874	7 056	86 857
5	1 413 143	28 930	21 982	6 948	108 839
6	1 391 161	28 930	22 090	6 840	130 929
7	1 369 071	28 930	22 199	6 731	153 128
8	1 346 872	28 930	22 308	6 622	175 436
9	1 324 564	28 930	22 418	6 512	197 854
10	1 302 146	28 930	22 528	6 402	220 382
11	1 279 618	28 930	22 639	6 291	243 021
12	1 256 979	28 930	22 750	6 180	265 771
1.rok	1 256 979	347 160	265 771	81 389	265 771
13	1 234 229	28 930	22 862	6 068	288 633
14	1 211 367	28 930	22 974	5 956	311 607
15	1 188 393	28 930	23 087	5 843	334 694
16	1 165 306	28 930	23 201	5 729	357 895
17	1 142 105	28 930	23 315	5 615	381 210
18	1 118 790	28 930	23 429	5 501	404 639
19	1 095 361	28 930	23 544	5 386	428 183
20	1 071 817	28 930	23 660	5 270	451 843
21	1 048 157	28 930	23 777	5 153	475 620
22	1 024 380	28 930	23 893	5 037	499 513
23	1 000 487	28 930	24 011	4 919	523 524
24	976 476	28 930	24 129	4 801	547 653
2.rok	976 476	347 160	281 882	65 278	547 653
25	952 347	28 930	24 248	4 682	571 901
26	928 099	28 930	24 367	4 563	596 268
27	903 732	28 930	24 487	4 443	620 755
28	879 245	28 930	24 607	4 323	645 362
29	854 638	28 930	24 728	4 202	670 090
30	829 910	28 930	24 850	4 080	694 940
31	805 060	28 930	24 972	3 958	719 912
32	780 088	28 930	25 095	3 835	745 007
33	754 993	28 930	25 218	3 712	770 225
34	729 775	28 930	25 342	3 588	795 567
35	704 433	28 930	25 467	3 463	821 034
36	678 966	28 930	25 592	3 338	846 626
3.rok	678 966	347 160	298 973	48 187	846 626
37	653 374	28 930	25 718	3 212	872 344

38	627 656	28 930	25 844	3 086	898 188
39	601 812	28 930	25 971	2 959	924 159
40	575 841	28 930	26 099	2 831	950 258
41	549 742	28 930	26 227	2 703	976 485
42	523 515	28 930	26 356	2 574	1 002 841
43	497 159	28 930	26 486	2 444	1 029 327
44	470 673	28 930	26 616	2 314	1 055 943
45	444 057	28 930	26 747	2 183	1 082 690
46	417 310	28 930	26 878	2 052	1 109 568
47	390 432	28 930	27 010	1 920	1 136 578
48	363 422	28 930	27 143	1 787	1 163 721
4.rok	363 422	347 160	317 095	30 065	1 163 721
49	336 279	28 930	27 277	1 653	1 190 998
50	309 002	28 930	27 411	1 519	1 218 409
51	281 591	28 930	27 546	1 384	1 245 955
52	254 045	28 930	27 681	1 249	1 273 636
53	226 364	28 930	27 817	1 113	1 301 453
54	198 547	28 930	27 954	976	1 329 407
55	170 593	28 930	28 091	839	1 357 498
56	142 502	28 930	28 229	701	1 385 727
57	114 273	28 930	28 368	562	1 414 095
58	85 905	28 930	28 508	422	1 442 603
59	57 397	28 930	28 648	282	1 471 251
60	28 749	28 930	28 789	141	1 500 040
5.rok	0	347 160	336 319	10 841	1 500 040
SUMA		1 735 800	1 500 040	235 760	

Příloha B – Splátkový kalendář „Profí úvěr“ od Komerční banky a.s. (v Kč)

Měsíc	Půjčeno	Splátka	Úmor	Úrok	Splaceno
1	1 500 000	28 238	22 113	6 125	22 113
2	1 477 887	28 238	22 203	6 035	44 316
3	1 455 684	28 238	22 294	5 944	66 610
4	1 433 390	28 238	22 385	5 853	88 995
5	1 411 005	28 238	22 476	5 762	111 471
6	1 388 529	28 238	22 568	5 670	134 039
7	1 365 961	28 238	22 660	5 578	156 699
8	1 343 301	28 238	22 753	5 485	179 452
9	1 320 548	28 238	22 846	5 392	202 298
10	1 297 702	28 238	22 939	5 299	225 237
11	1 274 763	28 238	23 033	5 205	248 270
12	1 251 730	28 238	23 127	5 111	271 397
1. rok	1 251 730	338 856	271 397	67 459	271 397
13	1 228 603	28 238	23 221	5 017	294 618
14	1 205 382	28 238	23 316	4 922	317 934
15	1 182 066	28 238	23 411	4 827	341 345
16	1 158 655	28 238	23 507	4 731	364 852
17	1 135 148	28 238	23 603	4 635	388 455
18	1 111 545	28 238	23 699	4 539	412 154
19	1 087 846	28 238	23 796	4 442	435 950
20	1 064 050	28 238	23 893	4 345	459 843
21	1 040 157	28 238	23 991	4 247	483 834
22	1 016 166	28 238	24 089	4 149	507 923
23	992 077	28 238	24 187	4 051	532 110
24	967 890	28 238	24 286	3 952	556 396
2. rok	967 890	338 856	284 999	53 857	556 396
25	943 604	28 238	24 385	3 853	580 781
26	919 219	28 238	24 485	3 753	605 266
27	894 734	28 238	24 585	3 653	629 851
28	870 149	28 238	24 685	3 553	654 536
29	845 464	28 238	24 786	3 452	679 322
30	820 678	28 238	24 887	3 351	704 209
31	795 791	28 238	24 989	3 249	729 198
32	770 802	28 238	25 091	3 147	754 289
33	745 711	28 238	25 193	3 045	779 482
34	720 518	28 238	25 296	2 942	804 778
35	695 222	28 238	25 399	2 839	830 177
36	669 823	28 238	25 503	2 735	855 680
3. rok	669 823	338 856	299 284	39 572	855 680
37	644 320	28 238	25 607	2 631	881 287
38	618 713	28 238	25 712	2 526	906 999
39	593 001	28 238	25 817	2 421	932 816
40	567 184	28 238	25 922	2 316	958 738
41	541 262	28 238	26 028	2 210	984 766

42	515 234	28 238	26 134	2 104	1 010 900
43	489 100	28 238	26 241	1 997	1 037 141
44	462 859	28 238	26 348	1 890	1 063 489
45	436 511	28 238	26 456	1 782	1 089 945
46	410 055	28 238	26 564	1 674	1 116 509
47	383 491	28 238	26 672	1 566	1 143 181
48	356 819	28 238	26 781	1 457	1 169 962
4.rok	356 819	338 856	314 282	24 574	1 169 962
49	330 038	28 238	26 890	1 348	1 196 852
50	303 148	28 238	27 000	1 238	1 223 852
51	276 148	28 238	27 110	1 128	1 250 962
52	249 038	28 238	27 221	1 017	1 278 183
53	221 817	28 238	27 332	906	1 305 515
54	194 485	28 238	27 444	794	1 332 959
55	167 041	28 238	27 556	682	1 360 515
56	139 485	28 238	27 668	570	1 388 183
57	111 817	28 238	27 781	457	1 415 964
58	84 036	28 238	27 895	343	1 443 859
59	56 141	28 238	28 009	229	1 471 868
60	28 132	28 238	28 123	115	1 499 991
5.rok	0	338 856	330 029	8 827	1 499 991
SUMA		1 694 280	1 499 991	194 289	

Příloha C

Splátkový kalendář pro leasing od společnosti Raiffeisen leasing a.s. (v Kč)

Pořadí splátky	Datum splátky	Výše splátky (v Kč)
0 (akontace)	01.01.2021	150 000
1	30.01.2021	270 135
2	28.02.2021	21 422
3	30.03.2021	21 422
4	30.04.2021	21 422
5	30.05.2021	21 422
6	30.06.2021	21 422
7	30.07.2021	21 422
8	30.08.2021	21 422
9	30.09.2021	21 422
10	30.10.2021	21 422
11	30.11.2021	21 422
12	30.12.2021	21 422
1.rok		655 777
13	30.01.2022	21 422
14	28.02.2022	21 422
15	30.03.2022	21 422
16	30.04.2022	21 422
17	30.05.2022	21 422
18	30.06.2022	21 422
19	30.07.2022	21 422
20	30.08.2022	21 422
21	30.09.2022	21 422
22	30.10.2022	21 422
23	30.11.2022	21 422
24	30.12.2022	21 422
2.rok		257 064
25	30.01.2023	21 422
26	28.02.2023	21 422
27	30.03.2023	21 422
28	30.04.2023	21 422
29	30.05.2023	21 422
30	30.06.2023	21 422
31	30.07.2023	21 422
32	30.08.2023	21 422
33	30.09.2023	21 422
34	30.10.2023	21 422
35	30.11.2023	21 422
36	30.12.2023	21 422
3.rok		257 064
37	30.01.2024	21 422
38	28.02.2024	21 422

39	30.03.2024	21 422
40	30.04.2024	21 422
41	30.05.2024	21 422
42	30.06.2024	21 422
43	30.07.2024	21 422
44	30.08.2024	21 422
45	30.09.2024	21 422
46	30.10.2024	21 422
47	30.11.2024	21 422
48	30.12.2024	21 422
4.rok		257 064
49	30.01.2025	21 422
50	28.02.2025	21 422
51	30.03.2025	21 422
52	30.04.2025	21 422
53	30.05.2025	21 422
54	30.06.2025	21 422
55	30.07.2025	21 422
56	30.08.2025	21 422
57	30.09.2025	21 422
58	30.10.2025	21 422
59	30.11.2025	21 422
60	30.12.2025	21 422
61 (odkup)	31.12.2025	1 000
5.rok		258 064
SUMA		1 685 033

Příloha D

Splátkový kalendář pro leasing od společnosti ČSOB leasing a.s. (v Kč)

Pořadí splátky	Datum splátky	Výše splátky (v Kč)
0 (akontace)	01.01.2021	150 000
1	30.01.2021	26 369
2	28.02.2021	26 369
3	30.03.2021	26 369
4	30.04.2021	26 369
5	30.05.2021	26 369
6	30.06.2021	26 369
7	30.07.2021	26 369
8	30.08.2021	26 369
9	30.09.2021	26 369
10	30.10.2021	26 369
11	30.11.2021	26 369
12	30.12.2021	26 369
1.rok		466 428
13	30.01.2022	26 369
14	28.02.2022	26 369
15	30.03.2022	26 369
16	30.04.2022	26 369
17	30.05.2022	26 369
18	30.06.2022	26 369
19	30.07.2022	26 369
20	30.08.2022	26 369
21	30.09.2022	26 369
22	30.10.2022	26 369
23	30.11.2022	26 369
24	30.12.2022	26 369
2.rok		316 428
25	30.01.2023	26 369
26	28.02.2023	26 369
27	30.03.2023	26 369
28	30.04.2023	26 369
29	30.05.2023	26 369
30	30.06.2023	26 369
31	30.07.2023	26 369
32	30.08.2023	26 369
33	30.09.2023	26 369
34	30.10.2023	26 369
35	30.11.2023	26 369
36	30.12.2023	26 369
3.rok		316 428
37	30.01.2024	26 369
38	28.02.2024	26 369

39	30.03.2024	26 369
40	30.04.2024	26 369
41	30.05.2024	26 369
42	30.06.2024	26 369
43	30.07.2024	26 369
44	30.08.2024	26 369
45	30.09.2024	26 369
46	30.10.2024	26 369
47	30.11.2024	26 369
48	30.12.2024	26 369
4.rok		316 428
49	30.01.202	26 369
50	28.02.2025	26 369
51	30.03.2025	26 369
52	30.04.2025	26 369
53	30.05.2025	26 369
54	30.06.2025	26 369
55	30.07.2025	26 369
56	30.08.2025	26 369
57	30.09.2025	26 369
58	30.10.2025	26 369
59	30.11.2025	26 369
60	30.12.2025	26 369
61 (odkup)	31.12.2025	1 210
5.rok		317 638
SUMA		1 733 350